ÇARŞAMBA
21 EYLÛL 1932
7 inci sene No. 2376
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Reşit Galip B. Maarif vekili

On seneden beri faaliyetimiz şu üç nokta etrafında temerküz etmiştir: Millî bir devlet kurmak. Osmanlı imperatorluğundan bize bir enkaz halinde intikal eden vatanı imar etmek ve Türk milletinin manevî vahdetini temin etmek. Bu sonuncusu hars ve maarif işidir. Ve diğer sahalardaki en mühim muvaffakıyet âmili de budur.

Asrî telâkkiye göre, maarif işi, yalnız çocuklar için mektep binası ve kitap tedarik etmek, hoca bulmak demek değildir. Bir milletin manen birliğini temin etmek demektir. Vatandaşları bir dil, bir gaye ve bir ümit etrafında toplamaktır. Bunun için de devlet beşikten mezara kadar her vatandaşla meşgul olmak zaruretindedir. Cümhuriyet hükûmeti ve onun istinat ettiği Halk Fırkası, maarifi bu mânada anlıyor. Maarif umdelerimizin mahiyeti böyle olduğu içindir ki Aydın meb'usu Reşit Galip Beyin Maarif vekâletine geçmesini memnuniyetle telâkki edilecek bir hâdise olarak karşıladık. Cümhuriyetçi, millîci, inkılâpçı, lâyik, halkçı, Reşit Galip Bey millî Türk devletinin umdelerinin müşahhasıdır. Yeni Maarif vekili, ilk Türkocağı kurulduğu günden beri millî cereyanların başında bulunmuş, ancak idealistlerden beklenen bir feragatle ve tevazula daima ayni gaye uğurunda çalışmıştır.

Dünden beri başladığı Maarif işleri Reşit Galip Bey için yeni bir vazife değildir. Türk ocaklarındaki hizmetleri, Halkevindeki faaliyeti, tarih ve dil encümenlerindeki mesaisi bütün mânasile Maarif işleri idi. Binaenaleyh icra vaziyetinden uzakta buunduğu zamanlardaki bu faaliyeti Reşit Galip Beyi olgun bir terbiyeci vaziyetine koymuştur.

Maarif vekâletinin bilhassa bu aralık müstesna bir ehemmiyeti vardır. Harf inkılâbı muvaffak olmuş bir inkılâptır. Aradan henüz dört sene geçtiği halde, bugün Türk harflerile okuyup yazan vatandaşların adedi, Arap harfleri zamanındaki okuyup yazanların mikdarını geçmiştir. Bununla beraber, bu inkılâptan sonra hiç bir ümmî Türk kalmaması gayemiz olmalı idi. Bu gayeden henüz çok uzakta olduğumuz âşikârdır. Büyük Gaziden aldığımız kuvvetle bu yolda ilerledikten sonra gidişin hızı kesildi ve koca inkılâp Maarif vekâletinin bürokrasisi içine gömüldü. Bunu o bürokrasi içinden kurtarıp ta eski hızını vermek Reşit Galip Beyi meşgul edecek vazifelerden biri olacaktır. Ümmîliğe karşı harp ilân etmeliyiz. Bütün millet seferber hale getirilmeli ve muntazam bir plânla yürüyerek en kısa bir zaman zarfında Türkiyemizde okumak nimetinden mahrum bir vatandaş kalmamalıdır.

Dilimizin türkleştirilmesi etrafındaki mesai de harf inkılâbının mütemmimatındandır.

Harf inkılâbı, tarih tetkikatı, dil işleri, bütün bunlar, Reşit Galip Beyin uzun zamandan beri yakından alâkadar olduğu terbiye işleridir.

Filhakika bunlar etrafındaki mesai, maddî imkânlarla tahdit edilmiştir. Fakat meselâ tarih tetkikatı göstermiştir ki az maddî vesait ile büyük işler görülebilir.

Herhalde Reşit Galip Beyin Maarif vekâletine geçmesi, Maarif işlerimizde yeni bir faaliyet devresinin mükaddemesi telâkki ederiz. Yeni Maarif vekilini tebrik ederken bu mesaisinde muvaffak olmasını da dileriz.

Ahmet ŞÜKRÜ

İki Mühim Kararname Daha Neşrediliyor

Heyeti vekile bu akşam toplanacaktır. Türkiyede mukim hakikî ve hükmî şahıslar ellerine geçecek dövizleri Cümhuriyet bankasına bildirmeğe mecbur olmıyacaklardır. Yeni şeker kararnamesi

ANKARA 20 (Telefonla) — İktısat vekili Celâl B. bugün öğleden evvel vekâlette tetkikatla meşgul olmuş ve öğleden sonra köşkünde kalarak geç vakte kadar mesai arkadaşlarile beraber Heyeti vekileye tevdi olunacak yeni kararname projeleri üzerinde çalışmıştır. Akşam üzeri Başvekil İsmet Paşa Celâl Beyi köşkünde ziyaret etmiştir. Öğrendiğime göre kararname projelerinin yarına kadar ikmaline gayret edilmektedir. Bu takdirde Heyeti vekile yarın akşam toplanarak bunları müzakere ve intaç edecektir. Esasen yeni kararnamelerin ana hatları Celâl Beyin pazar günkü Heyeti vekile içtimaında verdiği izahat üzerine tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Türk parası

Bu kararnamelerden biri yedi numaralı Türk parasının kıymetini koruma kararnamesidir. Diğeri de 11940 numaralı kontenjan kararnamesine beşinci zeyl olarak kabul olunan kararnamenin ve ayni kararnameye merbut 3 aylık kontenjan listelerinin tadiline dair olan kararname dir. 7 numaralı Türk parasının kıymetini koruma kararnamesi 5 numaralı kararnamenin ihtiva ettiği bazı esas

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tevfik Rüştü Bey dün geldi ve Gazi Hz. tarafından kabul edildi

Vekil B. bugün gidiyor, Cenevrede içtimadan istifade ederek bir çok mülâkatlar yapacak

Hariciye Vekilimizin gazetemize beyanatı

Cenevredeki Cemiyeti Akvam umumî heyeti içtimalarında bulunacak olan Hariciye Vekili Tevfik Rüştü, Bern sefirimiz Cemal Hüsnü ve Sıvas meb'usu Necmeddin Sadık Beyler dün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Tevfik Rüştü Bey, Haydarpaşa istasyonunda Vali Muhiddin Beyle Muhtelit mübadele komisyonu erkânı ve diğer bazı zevat tarafından karşılanmıştır.

Bu esnada Haydarpaşa açıklarında motörle bir deniz gezintisi yapmakta olan Gazi Hz. Yaverlerini göndererek Tevfik Rüştü Beyi motörlerine davet etmişlerdir.

Hariciye Vekilimiz, gönderilen hususî motörle büyük Reisin bulundukları motöre yetişmiştir.

Gazi Hz., kendilerine tazimatlarını arzeden Hariciye Vekilimizi ve refakatlerindeki zevatı beraberlerine alarak gezintiye iştirak ettirmişler ve bir müddet Marmara açıklarında dolaştıktan sonra Dolmabahçe sarayına avdet etmişlerdir.

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü B. otomobilden iniyor

Hariciye vekilinin beyanatı

Tevfik Rüştü Bey kendisini karşılayan muharririmize demiştir ki:

— Cenevre içtimalarına iştirak etmek üzere yarın (bugün) hareket ediyorum. Cenevrede, Cemiyeti Akvama dahil olan dost devletlerin mümessillerile görüşeceğim. Bu meyanda bilhassa dostumuz Sovyet Rusyanın Hariciye komiseri M. Litvinofu ziyaret edeceğim."

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün sabah Marmara ve Boğaziçinde motörle bir gezinti yapmışlardır.

İsmet Pş.nın Seyahatı

Başvekil Fırat üzerinde Asyanın en büyük köprüsünün küşat resmini yapacak

ANKARA, 20. (Milliyet) — Başvekil İsmet Pş. cuma günü öğle trenile Şark seyahatına çıkacaktır. Başvekile sıhhiye vekili Refik B. umum jandarma kumandanı, kalemi mahsus müdürü refakat edecektirler.

İsmet Pş. avdet ederken Fırat nehri üzerinde inşa edilen büyük köprünün resmi küşadını da yapacaktır. Köprüye "İsmet Pş. Köprüsü" ismi verilmiştir. Köprü dünyanın sekizinci ve Asyanın birinci köprüsüdür. İsmet Pş. nın seyahatı 16 gün devam edecektir.

Kabinede tebeddülât olacağı doğru değildir

Reşit Galip B. yeni vazifesine dün filen başladı..

Maarif vekilinin tamimi: "Düsturumuz usanmıyan azimle çalışmaktır,,

Maarif Vekili Esat Beyin istifasından sonra kabinenin bazı uzuvlarının daha değişeceği hakkında iki günden beri gazetelerde bazı şayialar kaydedildiği görülmektedir. Bu şayialara göre Maliye, Adliye, İnhisarlar, Millî Müdafaa Vekâletlerinde mevzuu bahis tebeddülât olacaktır.

En emin ve salâhiyettar mahafilden yaptığımız tahkikata ve temin edildiğimize göre kabinede tebeddülât olacağı haberleri külliyen asılsızdır.

Maarif vekili iş başında

ANKARA, 20. (Milliyet) — Yeni Maarif Vekili Dr Reşit Galip B. geldi. Yeni Vekil istasyonda Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyle Ankara valisi, mebuslar, biraderi Hüseyin Ragip B. maarif erkânı ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Reşit Galip B. öğleden sonra Başvekil İsmet Pş.yi Büyük erkânı harbiye reisi Müşir Fevzi Pş. Hz. ni ziyaret etmiş ve saat 17 de makamına gelmiştir. Vekil Beyi makamında ve killer, mebuslar ve dostları ziyaret

(Devamı altıncı sahifede)

Maarif Vekilimiz Reşit Galip Beyin yeni bir resmi

Vekâletin istediği malûmat sür-atle gönderilecek

İhracat komisyonlarının lağvı hakkındaki emir tekit edildi

Vesika alanlar ne yapacaklar?

Aldığımız malûmata nazaran İktisat vekâleti son ayların ihraç vaziyeti hakkında acilen bir tetkik raporu istemiştir.

Ofisçe bu rapor ve icabeden istatistik hazırlanmaktadır, sur'atle gönderilecektir.

İktısat Vekâleti Emrini tekit etti

İlga edilen ihracatı tespit komisyonları bugün bilfiil ve temamen mesailerini ikmal etmiş olacaklardır.

İktisat vekâleti komisyonların lağın hakkındaki telgrafların yanlış tefsire uğradığını görerek dün yeniden bir tekit emri göndermiştir. Bu emirde bilhassa şu mühim noktalar vardır:

1 — Üç gün zarfında muameleleri ikmal edilecek kaydi munhasıran 18 Eylül akşamına kadar verilmiş olan beyannamelere aittir. 18 akşamından sonra vukubulacak müracaatlar kat'iyyen kabul edilmiyecektir.

2 — Matbu beyannameler mühürlü bir zarfa konularak Vekâlete gönderilecektir.

3 — İnkonsinyasyon veya mürsili emrine olarak sevk ve ihraç olunan mallara ait beyannameler eshabı, mallarının 10 akşamına kadar satılmış olduğunu komisyonun işlerini tasfiye ettiği üç gün zarfında ispat etmeleri lâzımdır. Aksi taktirde bu büyük istifadeler temin eden bir kıbeyannameler hükümsüzdür.

Yeni kararlar vesika ticaretinden sım ihracatçıları memnun etmemiştir. Fakat buna mukabil ithalât eşyasına vesika ticareti yüzünden yapılacak fiat zamlarının önüne geçilmiş olmaktadır

Vekâletin istediği malûmatı hazırlayan ticareti hariciye Ofisi müdürü Cemal B.

M. Troçki Gidemiyor mu

Henüz pasaportu vize edilmedi

Pariste çıkan ve Beyaz Rusların naşiri efkârı bulunan Posledny Novosti gazetesi M. Troçki'nin tedavi için Çekoslovakya'ya kabulü hakkında Çekoslovak hükûmeti tarafından verilen müsaade üzerine Çekoslovak efkârı umumiyesinde bir hoşnutsuzluk hâsıl olduğunu ve bu sebeple Çekoslovak hükûmetinin M. Troçki'nin pasaportunu vize edilmemesi için şehrimizdeki konsolosuna emir verdiğini yazmaktadır.

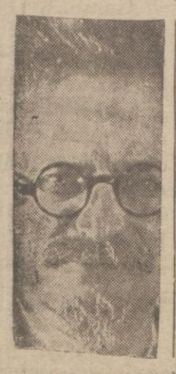

M. TROÇKİ

Bu hususta malûmatına müracaat ettiğimiz Çekoslovak konsolosu bu meselede fazla izahat vermek istememiş, yalnız M. Troçki'nin pasaportunun el'an vize edilmediğini söylemekle iktifa etmiştir.

Hâdise çıkarmasından mı korkuluyor?

Prağtan Fransız gazetelerine verilen bir habere göre Çekoslovakya'nın İstanbul konsolosu M. Troçki'nin pasaportunu vize edemediğinden M. Troçki Çekoslovakya'ya gidemiyecektir.

Diğer taraftan bazı lejyonerlerle, gazetelerin protestoları o kadar şiddet kesbetmiştir ki Dahiliye nazırı için M. Troçki'nin Çekoslovakya'da oturmasına müsaade etmek bir kat daha müşkilleşmiştir; çünkü bir hâdise çıkmasından korkulmaktadır.

Osmanlı Borçları

Yeni itilâfname yakında imzalanıyor

ANKARA, 20 — Saracoğlu Şükrü Bey Nurullah Esat Beyle beraber perşembe günü Parise dönecektir. Saracoğlu Şükrü Beye Maliye vekâletinden bir kâtip refakat edecektir.

Saraçoğlu Şükrü B.

Hamillerle yapılan müzakere nihayete ermiş addolunmaktadır. Geriye kalan talî pürüzlerde bertaraf olduktan sonra yeni mukavelenamenin nihayet iki aya kadar imza edileceği tahmin ediliyor.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

ROMAN

Falih Rıfkı Beyin "Milliyet,, için hazırladığı son tefrika

Muharrir diyor ki: "Eğer kitabıma eski usulde bir isim takmak isteseydim,

ROMAN

Yahut bugünkü cemiyete bir nazar derdim.,,

Yakında Tefrikaya Başlıyoruz.

Henüz bir şey yok

Petrol ve benzini yüksek fiatla satanlara ne yapıldı?

Kumpanyalar arasında son zamanlarda rekabet başladı

Türkiyenin senede 45,000 ton gaz, 30,000 ton benzin sarfiyatı var

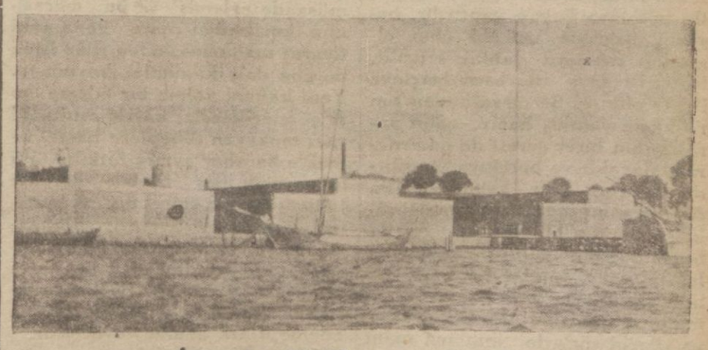

İstandardöylün gaz depoları

Petrol ve benzin fiatlarında bir müddet evvel birdenbire görülen tereffü üzerine, Anadolu'daki nakliyat şirketleri, İstanbul'da Şoför cemiyeti tarafından vaki olan şikâyetler nazarı dikkate alınarak bu gayrı tabiî yükselişin sebeplerini tesbit için başlıyan tahkikat ve tetkikat henüz filî bir neticeye bağlanmış değildir. Bu tahkikat ve tetkikat, eşkâl ve merasimini takip ede dursun, Kumpanyalar arasındaki filî anlaşma bozulmuş, oldukça şiddetli bir rekabet baş göstermiştir.

Memleketimizde, biri Standardöyl Amerikan diğeri Neftsendikat Soviyet olmak üzere

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bir benzin satış yeri

Hukuk Bahisleri

Yeni icra ve iflâs kanunu..

— 2 —

- Kanunun tatbiki münasebetile -

Yeni kanun; mülga kanunun iptida yazılış tarzı ile aydır. Anlayışı kolaylaştırmak için vuzuha çok dikkat edilmiş, maksadı ifade edecek kelimelerin intihabında hususî bir itina gösterilmiştir. Kanunun münakkah olmasına rayet edilmekle beraber icap eden avzih ve tafsilden içtinap edilmemiştir . Yeni icra ve iflâs kanunu anlaşılması en kolay kanunlardan biri olmuştur .

Mülga kanunun ameli görülmeyen, sür'ate mani olan birçok esasları yeni kanuna alınmamıştır.Mühim olanlarını bu makalede hülâsaten arzetmek isterim .

1 — Ameli olmadığı kadar ihtilâfı da mucip olacağı için posta ile tebliğ ve müracaat usulü kaldırılmıştır. İcra tebliğleri yazı ile yapılacak, müracaatlar şifahen veya istida vermek suretile olacaktır.

2 — İki tarafın uzlaşmasına ve rahut takibe mani sebepler meydana çıkıncaya kadar bütün muamelelerin icra dairelerince yapılması demek olan "bir taleple takip usulü„ de yeni kanunda yer almamıştır.

İsviçre kanununda da bulunmayan bu esas, kolaylık olur ümidile mülga kanuna ilâve edilmiş, fakat tatbikatta ameli hiç bir faydası görülmemiş, karışıklığı, içtihat ihtilâflarını ve nihayet memurların mes'uliyetini mucip olmuştur. Ammenin nizamına taallûku olmayan şahsî işlerde talep olmaksızın devletin müdahalesi doğru olamaz. Alacak ve borç münasebeti şahsî haklardandır. Himaye istenmedikçe icra müdahale etmemelidir. Mücerret icraya müracaat, talepte ısrar sayılamaz. Tarafların işlerini takip etmemesi uzlaşmalarına delâlet eder. Esasen binlerce iş içinde bunalıp kalan memurların takip yapılmadıkça işleri kendiliğinden yürütebileceğini ümit etmek safdilliktir .

3 — Alacaklının takip talebi için dilediği icra dairesine müracaatta serbest olması esasını da bu kanun — ilâmsız takipler için — reddetmiştir.

Vatandaş dava gibi takip için de mahal itibarile nereye müracaat edeceğini bilmelidir. Ve takip olunan şahısta keyfi bir surette istenilen yere sürüklenemiyeceğinden emin olmalıdır. Esasen serbest müracaat sistemi büyük ticaret merkezlerinde işlerin artmasını, borçluların haklarını müdafaa edememelerini ve haklı şikâyetleri mucip olmuştu.

Yeni kanunda, ilâmsız takip için hukuk usul muhakemeleri kanununun salâhiyetine ait hükümlerin kıyas yolile tatbik edilmesi kabul edilmiştir. Akdin vuku bulduğunu mahal icra dairesinin takibe salâhiyetli olduğuna dair vazolunan hüküm ile de alacaklılar himaye edilmiştir. Taraflar, muayyen işleri için diledikleri icra dairesinin salâhiyetini mukavele edebilirler. Kanun bir taraflı serbestiyi reddetmiştir. İlâmlı icralar, doğruluğu ve ifası lüzumu muhakkak olan alacaklara taallûku itibarile alacaklının dilediği dairey müracaatta serbest olması esası mahfuz tutulmuştur.

4 — Mülga kanuna göre ödeme emirleri; borçlu ve alacaklıya ait olmak üzere iki nüsha yazılır, birisi borçluya gönderilir, borçlu takibin müstenit olduğu senedi görmek isterse alacaklıya senedini icra dairesine tevdi etmesi ayrıca bildirilir, ödeme emrinin müddeti geçtikten sonra borçlunun itiraz edip etmediği alacaklıya ait nüsha yazılarak tebliğ olunur, bundan sonra borçlu mal beyanı için çağrılır, gelmezse zabıtaya zorla getirilmesi için müzekkere yazılır, müzekkerenin infazı beklenir, getirildiğinde borçluya beyan yaptırılır, beyanın hakikate muhalif olup olmadığı zabıtaya tahkik ettirilir, Haciz istenmiş ise haciz borçluya ihbar olunur, bu merasimden sonra haciz yapılır, haciz zabıt varakasının birer sureti de çıkarılarak alacaklı ve borçluya verilirdi. Kadrosu kâfi gelmeyen icra daireleri bu merasimi ikmale vakit ve imkân bulamazdı. Zabıta beyhude işgal edilirdi. Muameleler tabii bir surette cereyan etse bile tebliğlerin icrası aylarca zamanın geçmesine tevakkuf eder ve işlerin sür'atle intacına mâni olurdu. Yeni kanun bu merasimi kaldırmıştır. Muamele sadeleşmiştir: Alacaklı takip talebine senedini raptetmeğe mecburdur. Yalnız borçluya bir ödeme emri gönderilir. Emirde; on gün içinde borcunu vermesi, itiraz varsa bu müddet içinde yapması ve gene bu müddet içinde borcuna yetecek mallarını göstermesi, beyanda bulunmazsa hapis ile tazyik edileceği, hilâfı hakikat beyanda bulunursa cezalandırılacağı yazılır. Ödeme emrindeki müddet geçer geçmez alacaklının talebile derhal haciz yapılır. Haciz ihbar edilmez, beyan beklenmez, mal kaçırılmasına da meydan verilmez.

6 — Haczi borçluya ihbar esası refedilince borçlunun hacizde hazır bulunmak mecburiyeti de kalkmıştır. Borçluyu hemen bulundurmak kabil olmazsa haciz gıyabında yapılır.

7 — Hacizde tertip esası da bu kanunda yer almamıştır. Mülga kanun hacizde iptida menkullerin kolayca satılabilenlerinden ve mahrumiyeti borçluya daha az ağır gelenlerden başlanmasını, gayrı menkul haczinin sona bırakılmasını emretmiş, borca yetecek menkul mal varken gayrımenkul haczini lüzumsuz bir şiddet saymış ve borçluya menkul mal göstererek gayrımenkulün haczini refettirmeğe de salâhiyet vermişti. Haczolunan menkullere istihkak iddia ve isbat edilerek haciz kaldırılmakta ,borçlu da menkulünü kaçırarak alacağa mahalli istifa kalmamakta idi. Gayrımenkulünü ihale edileceği gün menkul mal göstererek gayri menkulün haczini kaldırıp başkasına ferağ ettikten sonra menkuller için de müvazaalı istihkak davaları açtıran ve icranın cebir ve infaz kudretini hiçe düşüren açıkgöz ve cür'etkâr borçlulara hayli tesadüf edilmişti. Yeni kanun hacizde tertip gözetmemiş fakat borçlulara gayrımenkul satılığa çıkarılmadan evvel ve üzerinde haciz baki kalmak şartile borca yetecek menkul mal ve sağlam alacak göstererek haczettirmesine müsaade etmiştir. Bu suretle gayrimenkul mahcuz kalacak, fakat satılmayacaktır. İdare ve işletmesine, hâsılat ve menfaatlerine icra müdahale etmeyecek, takipte felce uğramayacaktır. Yeni hüküm; ne lüzumsuz bir şiddet, ne de zararlı bir müsamahadır. Tarafların hakkını telif eden mükemmel bir esastır.

8 — Yeni kanun; iflâsa tâbi borçluların yalnız iflâs yolile takip edilmesini memleket menafii kadar alacaklı ve borçlunun menfaatine de mugayir bulmuştur. İflâs yalnız borçlunun ölümünü değil, piyasanın da hastalanmasını muciptir. Ticarette emniyet ve itibarın azalmasına, sermayenin ürkmesine sebep olur. Kararsızlık tevlit eder. Alacaklı da, uzayan ve çok masrafı mucip olan iflâsın tasfiyesine kadar alacağını alamaz. Ekseriya eline pek az bir şey geçer. Yeni kanun iflâsa tâbi şahısların haciz yolile de takip olunabilmesini, haciz ve iflâs yollarından birini ihtiyar eden alacaklıya bir defaya mahsus olmak üzere o yolu bırakıp diğerine müracaat edebilmesine müsaade etmiş ve mevcutlarının yarısını haci zyolile kaybeden ve geri kalan malları muaccel ve senesi içinde vadesi gelecek borçlarını ödemeye kâfi gelmeyen borçlulara da bizzat iflâsını istemek mecburiyetini tahmil ederek diğer alacaklıları himaye etmiştir.

9 — Mülga kanunun ,âdi borçluların da doğrudan doğruya iflâsını istemeğe müsait hükümleri yeni kanuna alınmamış, ihtiyati haciz hakkında tevsi suretile vazolunan hükümler iflâs ile istihsal edilmek istenilen maksadı temine kâfi görülmüştür.

10 — Mülga kanunun iflâs yolile âdi takiplerde ödeme emrinden başka borçlunun iflâsla tehdit edilmesi, itirazın iptida tetkik mercii tarafından hallolunması ve bilâhara ilgası istenmesi hattâ mahkeme borçlunun iflâsa tâbi veya medenî ehliyeti haiz olmadığı gibi takdirlerle tarafları gene mercie gönderebilmesi gibi uzatıcı ve karışık merasim ve muameleleri yeni kanuna alınmamıştır. Poliçe, çek ve emre muharrer senetlere mahsus yolda takiplerde de mülga kanun itirazı bazı sebeplere hasretmiş, itirazın iptida ticaret mahkemesince halledilmesi esası kabul ve itiraz hakkındaki kararların temyiz edilmesine müsaade eylemiş ve bu merasimin ikmalinden sonra gene ayni ticaret mahkemesinden iflâs istenmesine dair hükümler koymuştu. Yeni kanun, yalnız bir ödeme emri gönderilmesini kâfi görmüş, itirazı muayyen sebeplere hasretmekle beraber ayrıca tetkike tâbi tutmayarak iflâs talebile birlikte halledilmesini emretmiş ve muameleleri sadeleştirmiştir. Mahkeme itirazı varit görmezse borçluya on gün içinde borcu itfa veya mahkeme veznesine de tediye etmesini emredecek borçlu imtina ederse iflâsa hükmeyleyecektir.

11 — İflâs işlerinin uzaması sebeplerinden birisi de mülga kanunun teşkiline lüzum gördüğü müraakabe komisyonları idi. Müraakabe, icra memuru ve merci tarafından daha seri ve emin yapılacağı için bu hüküm de yeni kanuna alınmamıştır.

İcra ve iflâs kanununa yeni konulan hükümlerden de diğer bir yazımızda bahsedeceğiz.

Kayseri Meb'usu
Sait Azmi
Adliye encümeni âzâsından

Budapeştede 10,000 kapıcının nümayişi

BUDAPEŞTE, 20 A.A. — Budapeşte'nin 20.000 e baliğ olan kapıcılarından 10.000 i varidatlarının üçte birini yerlerine vekil olarak bıraktıkları kimselere vermelerini natık olan kararnameyi protesto etmek üzere dün bir nümaviş yapmışlardır.

HARİCİ HABERLER

Hesapları Tasfiye saati

Almanya noktai nazarını değiştirmiyecek

LONDRA, 20 A.A. — Notanın muhteviyatı, City matbuatı tarafından umumiyetle müsait bir surette karşılanmıştır.

Maamafih, samimî itilâfa bilhassa taraftar olan Evening News notanın Almanyanın yeniden silâhlanmak ve hattâ teslihat sahasında müsavat talebine karşı kâfi derecede şiddetli olmadığı mütaleasında bulunmaktadır..

Bu gazete, Almanyanın kaybetmiş olduğu araziyi istirdat etmedikçe muharebe etmek arzusunu beslemekten hali kalmıyacağını ve antrene edilen her Alman adelesinin tasarruf edilen her Alman markının, hesabatın tesviyesi günü için seferber edileceğini yazmaktadır. Bu hâdiseleri nazarı itibare almaksızın tahdidi teslihat hakkında müzakerelerde bulunmak, projeler tertibine kalkışmak pek vahi bir hareket olur.

Almanya ne yapacak?

LONDRA, 20 A.A. — İngiltere hariciye nezareti tebliğinin neşri dolayısile bugün herşeyden evvel mevzuu bahis olan mesele, Almanyanın bu tebliğ muvacehesinde ittihaz edeceği hattı harekettir.

En hâkim intiba, bu hattı hareketin tadilâta düçar olamayacağı merkezindedir. Bu da esasen Almanyanın teslihatının tahdidi teslihat konferansı tarafından tetkik edilmesine bağlıdır.

Diğer calibi dikkat düşünce şudur: İngiltere hükûmeti, cevabını Cumaya kadar tehir etmemiş olsaydı bu cevabın metni Almanyanın Cenevreye mümessil göndermemek kararı üzerinde tesir icra edebilecekti.

M. Hendersonun M. fon Neurath'a mektubu

PARİS, 20 A.A. — Silâhları bırakma konferansı reisi M. Henderson ile umumî komisyon ikinci reisi M. Politis ve mazbata muharriri M. Bénés refakatlerinde Milletler Cemiyeti kâtibi ve silâhları bırakma encümeni müdiri bulunduğu halde dün toplanmışlar ve Çarşamba günü açılacak celse içtimaının umumî olmasını teklif etmeği kararlaştırmışlardır..

14 Eylûl tarihli tebligata cevap veren M. Henderson Alman hariciye nazırı Baron Fon Neurath'a gönderdiği bir mektupta Almanyanın 21 Eylûl tarihli içtimaa iştirak etmemek hususundaki kararına müteessif olduğunu beyan etmiştir.

Bu mektup, şekil ve şümulü henüz tesbit edilmemiş bulunan 23 temmuz tarihli takririn Almanya tarafından vuku bulan tefsiratı hakkında şüphe izhar edilmektedir.

Tetkikat

BERLİN, 20. A. A.— Volff ajansından: Dünkü kabine meclisi ezcümle Büyük Britanya notasından mutahassıl siyaseti hariciye meselesinin müzakere ve tetkikile meşgul olmuştur.

Siyasî mahafil, Almanyanın bu baptaki noktai nazarının hiçbir veçhile tadil edilmiyeceğini ihsas etmektedirler.

Rusya Alman noktai nazarına müzaheret ediyor

BERLİN, 20. A. A. — Sovyet hariciye komiseri M. Litvinoff, Başvekil ve hariciye nazırile mülâkatları esnasında Sovyet Rusyanın Cenevrede silâh müsavatı hakkındaki Alman talebini müdafaa edeceğini söylemiştir .

İktısadî buhran

BERLİN, 20. A. A.— Volff ajansından bildiriliyor:

Almanyada hüküm sürmekte olan iktisadî buhran, radyo neşriyatı abonelerinden birçoğunu sahip oldukları aletleri kullanmaktan vazgeçmeğe sevketmiştir.

Bu senenin ilk 3 ayı zarfında radyo abonelerinin miktarı 48.900 kişi raddesinde azalmıştır.

Volf ajansının tebliği

BERLİN, 20. A. A.— Volff ajansından: Almanyanın müsavî muamele görmek hususundaki metalibatı üzerine İngilterenin vermiş olduğu notanın metni Almanya hükûmetini hayrete düşürmüştür. Çünkü bu nota, Alman teşebbüsünün ciddiyetini tanımamakta ve son zamanlarda İngiliz matbuatı tarafından müteaddit defalar izhar olunan İngiliz efkârı umumiyesi ile müteankis bulunmaktadır.

Almanyanın Versailles muahedenamesinin tahdidi teslihata ait ahkâmını ifa etmemiş olduğu suretindeki iddialara gelince, hiç şüphesiz bunlar Stresemann zamanında yapılan ve daha o zaman esassız olduğu beyanile red ve cerh edilmiş olan iddialardan başka birşey değildir.

Berliner Tageblatt, Almanyaya karşı yapılan haksız muameleyi tashih ettirmek ve hakiki tahdidi teslihatı temin etmek için yapılacak her türlü teşebbüse kayıt ve şartsız olarak müzahere edeceğini yazmaktadır.

"Berlin Muharebesi„

Alman ordusunun şayanı dikkat manevraları

Bir mektepli tecrübe esnasında boğuldu

BERLİN, 20. A .A.— Havas Ajansı muhabirinden: Alman ordusunun takviye kıtaatı "Berlin muharebesi" denilen bir muharebe yapmağa hazırlanmaktadır. Bunun gayesi, Oder hattını tutarak Berlini himaye etmektir.

Bu maksatla sakin bir ticaret şehri olan Francfort-sur-Oder, umumî karargâh haline konulmuştur.

Posta çavuşları gidip gelmektedir. Meraklılar, bu hususa ait tebliği heyecana kapılmaksızın okumaktadırlar. "Harp " muhabirleri caddelerde gezmektedirler. Harp hali, pazar günü ilân edilmiştir. Uzaklarda toplarının gürüldediği işidilmiş ve düşman tayyarelerinin muvasaleti korkusu ile ehir tam bir zulmet içinde bırakılmıştır.

Harkât kat'î olarak dün sabah başlamıştır.

Kızıl süvariler, Oder'e doğru ilerlemektedir. Bunlar asrî bütün silâhlarla mücehhezdirler. Maamafih bu silâhlar, hakikî olmayip taklittir. Çünkü Versailles muahedenamesi Almanyanın tank, ağır topçu ve muharebe tayyareleri kullanmasını menetmektedir.

Piyade kuvvetleri ,civardaki kasabaları işgal etmiştir. Süvariler, devriye gezmekte ve düşmanı aramaktadır.

Berlinin akibetini tayin edecek olan asıl muharebe, salı akşamı veya çarşamba sabahı başlıyacaktır.

Bu manevraların ehemmiyeti, Hindenburg'un huzuru dolayisile artmaktadır.

Hava taarruzlarına karşı yapılan müdafaa esnasında feci bir hadise olmuştur. Gazlere karşı himaye maskesini tecrübe etmek isteyen bir mektepli maskeyi çıkaramamş ve boğularak ölmüştür.

Fransız manevraları

CHALON-SUR-MARNE, 20 A. A. — Harbiye nazırı M. Paul Boncour, ceneral Neygand'ın idaresi altında yapılmakta olan manevralarda hazır bulunmak üzere dün buraya gelmiştir.

Hindistanda Karışıklıklar

Gandi dün açlık grevine başladı

AHMETABAT, 20 A.A. — "Dokunulamazlar" ın Hint mabetlerine kabulü teşebbüsü, bir takım kargaşalıklar zuhuruna sebebiyet vermiştir. Bir mabet önünde nümayiş yapmakta olan bir halk kütlesini dağıtmak üzere davet olunan polisler, Paryaların mebde girmelerine mâni olmak için mabedin kapısında mevki almışlardır.

Gandi, kendisinin tahliyesi için hükûmet tarafından ileri sürülen şeraiti reddeylemiş ve hücresinden çıkmaktan imtina etmekte bulunmuştur. Hükûmet mumaileyhi hapishaneden çıkmağa cebretmek niyetinde değildir. Gandi, dün hücresinde Paria'lar da dahil olduğu halde Hendu cemaatinin muhtelif sınıflarına mensup mümessillerini kabul eylemiştir.

Candinin açlık grevi

POONA, 20 (A.A.) — Gandi, tam öğle vakti açlık grevine başlamş olduğunu bildirmiştir. Gandi, biraz rahatsız olduğundan doktor ziyaretleri menetmiştir.

Mahkûmiyet kararları

POONA, 20 (A.A.) — Bombay ve Sind eyaletlerinde 637si kadın olmak üzere 11413 kişi kânunusani ile temmuz ayları arasında geçen müddet içinde zuhur eden silâhsız itaatsizlik hareketine iştiraklerinden dolayı muhtelif cezalara mahkûm edilmişlerdir.

Bolivya-Paraguay Harbi

BUENOS-AİRES, 20 A.A. — Assomption'dan bildirildiğine göre, Paraguay hükûmeti bitaraflara verdiği cevapta muhasematın tatilini kabul etmekte, fakat Bolivya tarafından iddialar edilen silâhların yeni taarruzların icrasında istimal edilmiyeceği hususunda teminat talep eylemektedir.

Yunanistanda İntihabat

Venizelistlerle kraliyetçiler arasında mücadele

ATİNA, 20 (A.A.) — Bir iki heyecanlı günden sonra intihap mücadelesi, memleketin 25 eylûlde yapılacak intihabatta fikrini serbestçe ve şuurlu olarak beyan edebilmesine müsaade bahşolacak bir sükûnet kesbetmiştir.

Mücadelenin liberal veya Venizelist fırka ile müttefik veya gayri müttefik bütün eski kraliyetçi unsurları ihtiva eden halkçı fırka arasında cereyan edeceği anlaşılmaktadır.

Maamafih bu son fırkanın reisi olan M. Çaldaris, şimdiki rejime hürmet etmeğe azmetmiş olduğunu söylemiştir.

Liberal fırkasının memlekette derin kökleri vardır, siyasî istikrarı, malî refahı temin ve hariçte dostlukları tesis eylemeğe muvaffak olmuştur. Ancak, Yunanistanı cihanın iktısadî buhranın tesirlerinden koruyamamış ve bu itibarla halk arasındaki mergubiyeti biraz kaybetmiştir.

Her halde halkçı fırkanın mutlak ekseriyeti kazanması ve Venizelos hükûmetinin müdafaaya azmetmiş olduğu müessesatı tehlikeye ilka etmesi mümkün değildir.

İttifaklardan Bahsediliyor

İtilâfı müselles ve ittifakı müselles hayalleri

LONDRA, 20. A. A. — Muhafazakârların mürevvici efkârı olan Evening Standart , fikirlerin bir taraftan İngiltere ve Fransa ve diğer taraftan Almanya ve İtalya arasında birbirinden ayrılmakta olduğunu görmek suretile itilâfı müselles ve ittifakı müselles hayallerinin yaşatılmakta olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete diyor ki, tahdidi teslihat konferansının Versailles muahedenamesinin Almanya hakkında ihtiva etmekte olduğu tahdidi teslihat vadinin tahakkukunu temin edememiş olduğunu söylemek için M. Henderson ileM. Mussolininin beyanatlarına istinat olunmaktadır.

Bu gazete, netice olarak, İngiliz notasının statü farkı gözetmeksizin umumî surette teslihatı tahdit arzusunu ilân etmeke olduğunu fakat bu ümniyenin pek yakında tahakkuku imkânını bahşetmemekte bulunduğunu yazmaktadır.

Bu gazetenin takip etmekte olduğu siyaset vatandaşlarının nazarı dikkatlerini her türlü beynelmilel meselelerde ve bilhassa Avrupaya ait mesailden çevirerek - imperatorluk meselelerine atfettirmektir. Binaenaleyh, noktai nazarı, İngiliz efkârı umumiyesinin pek az bir kısmının mütalealarına tercüman olmaktadır.

Yeni bir keşif

BERLİN, 20 A.A. — Volf Ajansından bildiriliyor: Profesör Herzog ile mesai arkadaşı Burgeni, tahtanın, deri ve meşin gibi elâstiki bir cisim haline getirilmesini mümkün kılacak bir usul bulmuşlardır.

Çorap söküğü Gibi

İskândaki suiistimalden 3 kişi daha tevkif edildi

İskândaki suiistimal tahkikatına devam olunmaktadır. Tahkikat tevsi ve teşmil edilmektedir.

Hacı Hüsnü B.

Şimdiye kadar kırkı mütecaviz sahte iskân dosyası meydana çıkarılmıştır.

Dün de alâkadarlardan birinin üzerinde sahte vesika bulunmuş ve bunların sahte olduğunu kendisi de itiraf etmiştir.

Dün de suiistimal şebekesi ile alâkadar olarak Zonguldak sabık tapu memuru Talât Beyle Hüseyin, İskender efendiler tevkif edilmiştir. Eski mevkuflar ile bunların miktarı sekiz kişiye balığ olmuştur.

Tahkikat neticesi olarak bir çok kimselerin ifadeleri alınmaktadır.

Tahkikatın uzun surmesi muhtemeldir.

SON DAKİKA

Jeneral Arthur merasimle karşılanacak

Amerika erkânı harbiye reisi pazar günü geliyor

ANKARA, 20 (Milliyet) — Amerika umum erkânı harbiye reisi Jeneral Mac Arthur'e yapılacak merasim programına göre, jeneral pazar günü saat on beşte Romanya vapurile gelecektir. Rıhtımda Vali, Kumandan, Polis müdürü, tayin edilen mihmandarları tarafından karşılanacaktır. Hükûmet namına protokol umum müdür muavini Münir İbrahim ve Türk ordusu ile Müşir Fevzi Paşa namına da Miralay Sadık Beyler beyanı hoşamedi edeceklerdir. Jeneral askeri muzika ve kıt'a tarafından selâmlanacaktır.

Jeneral Perapalasa misafir edilecek, yarım saat sonra Valiyi Kumandanı makamlarında ziyaret edecektir. Otelde de derhal ziyaretleri kabul edecekldrdir. Ayni gün on yedi buçukta Seyrisefain rıhtımından istimbotla Haydarpaşaya geçerek Ankaraya hareket edecektir. İstasyon Türk, Amerikan bayraklarile tezyin olunacaktır. Yolcu trenine jeneral için bir hususi vagon ilâve edilecektir.

Pazartesi günü jeneral istasyonda askeri muzika ve kıt'a tarafından selâmlanacaktır. Müşir Paşa, erkânıharbiye ikinci reisi hariciye musteşarı, Müdafaa vekâleti müsteşarları, Hariciye erkânı, Ankara valisi mevki ve merkez kumandanlarile polis müdürü istikbalde bulunacaklardır.

Jeneral Halkevine gidecek, öğleden evvel ziyaretlerde bulunacak, ziyaretleri kabul edecektir. Saat on dörde çeyrek kala Müşir Paşa jeneralin şerefine Halkevinde bir öğle yemeği verecektir. Yemeğe büyük uniforma ile iştirak edilecektir. Yemekte Müşir Paşa misafirinin şerefine beyanı hoşamedi ederek içecek ve jeneral kendisine cevabında arzu ettiği nutku irat edecektir.

Saat 16.15 de erkânıharbiyece takarrür edecek mahalde askeri geçit resmi yapılacak, bu merasimde yemekte hazır bulunan zevat ile meb'uslar, büyük erkânıharbiye tarafından davet edilen zevat bulunacaktır. Kıyafet büyük uniformadır.

Geçit resmini müteakip Müdafaa vekili tarafındanMarmara köşkünde bir çay ziyafeti verildikten sonra jeneral akşam trenile Gazi istasyonundan İstanbula hareket edecektir. Jeneral İstanbula avdetinde Gazi Hz. tarafından kabul edilecektir.

Dil kurultayı azaları

İSTANBUL, 20. A. A. — T. D.T. C. Kâtibi Umumiliğinden:

26 eylûlde toplanacak olan kurultayda âza olmak arzusiyle müracaat eden zevatın isimlerinin neşrine devam ediyoruz:

Cemal B. muallim, Ali Esat B. muallim, Aptullah B. muallim, Hatice H. muallim, M. Baha B. muallim, Abidin Daver B. muharrir, Hüseyin Suat B. Nihal H. muallim, Refik B. maarif vekâleti müfettişlerinden, Dr. Ubeyt B. Tıp Fakültesi müderrislerinden, Mehmet Vahit B. Halim Sabit B. sabık darülfünun müderrislerinden, Tevfik Yahya B. maarif müfettişlerinden, Muharrem Fevzi B. muharrir, İbrahim Aşki B. muallim, Muzaffer Basri B. muallim, Yar Nabi B. Dr. Nafiz B. Bakırköy hakimi, H. Esat Bey, muallim, Yusuf iZya B. tayyare cemiyeti müfettişi, Dr. Muhittin Hayri B. Reşat Şemi B. maarif müfettişlerinden, Dr Ahmet Rasim B. Hasan Fehmi B. Kastamonu meb'usu Fethi Sezai B. muallim, Dr. Sezai Bey , M. Halit B. Türk halk bilgisi umumî kâtibi, Hayrettin B. Bilecik meb'usu, Atif B. Ziraat müsteşarı, Refik Besim B. divanı muhasebat mürakibi ,Mehmet Ali Ayni B. müderris, S. Münir B. Mütekait büyük elçi.

Köyceğiz hükûmet binası yandı

MUĞLA, 20. A. A. — Dün gece Köyceğiz hükûmet binasının baytarlık dairesinden ateş çıkarak bütün binayi yakmıştır. Kuyudatten pek azı kurtarılmıştır. Yangını kaza olması muhtemeldir. Tahkikat yapılmaktadır.

Komşu memleketlerde

Suriye'de kargaşalıklar devam ediyor

Halk ve halk fikirleri her tarafta şiddetle kaynaşıyor

MARDİN, 18.— Halepten gelen yolcuların anlattıklarına göre Suriyedeki büyük karışıklıklar devam etmektedir. Halepte Vatanî fırkasının ileri gelenlerinden 30 kişi daha tevkif edilmiştir.

Karışıklık gittikçe artmakta, şehir içinde hükûmet kuvvetlerile nümayişçiler arasında müsademeler olmaktadır.

Bu patırtı gürültü yalnız Halepte değil Balibek, Hama ve Humus tafevkalâde bir hâl almıştır. Nümayişçiler tevkif edilenler tahliye edilmezlerse halkın Halepten hicret edeceği bildirilmektedir.

Halk ne istiyor?

Beyruttan yazılıyor: Şamdaki Doktor, eczacı, avukat, çiftçi ve halktan mürekkep yüzlerce kişi reisi Cümhurla hükûmet reisine verdikleri müşterek bir istidada komiser Sabri efendiyle daha bazı hükûmet memurlarının şiddetle tecziye edilmelerini istemişlerdir . Halk bunların biranevvel cezalandırılmalarına intizar etmektedir. Bunlar tecziye edilmediği takdirde büyük karğaşalıkların çıkacağına ihtimal verilmektedir.

Diğer taraftan vataniler propağandalarına ve Suriyenin istiklâlı uğrunda Suriyelileri ihtilale dayete devam etmektedirler.

Bu cümleden olmak üzere vatanilerin ateşin hatiplerinden Barudi Halk Camiler de nutuklar söyleyerek önümüzdeki Teşrin ievvelde meclis açıldığı zaman vatanilerin teklifleri kabul edilmezse olmasını tavsiye etmiştir.

Hükûmet gazeteleri bu hatiplerin mufrit hareketlerini tenkit etmekte ve Suriyede büyük bir tesir ve heyecan uyandıran vatanilerin lideri İbrahim Hananoya karşı yapılan suikasdin bir arazi meselesi yüzünden mütevellit adî ve şahsî bir mesele olduğunu söylemektedirler.

Elhasıl vataniler zaten hali tehey yüçte bulunan efkârı umumiyeyi kendi davaları lehinde hazırlamakla meşguldur.

Şamda arbedeler

HALEP — Vatanilerin tevkifi dolayisiyle kapanan, Fransızların ve hükûmetin ısrarlarına rağmen açılmiyan Halep çarşıları İbrahim hannononun bir beyannamesile açılmıştır.

İbrahim Hannanoya yapılan suikast dolayisiyle mumaileyhe Suriyenin her tarafından telgraflar gelmektedir. İbrahim Hannano Suride milli bir kahraman olarak tanınmakta ve mumaileyhin bir işaretiyle bütün Suriyenin ayaklanacağına şüphe edilmemektedir.

Bu vaziyet Fransızları düşündürmektedir .

Son hadiseler münasebetiyle Şamda da mühim arbedeler olmuştur.Bir fikri ihtilâlcuyane ile Emeviye camiine toplanan halkı Fransızların tevkif etmesi üzerine halk ile zabıta arasında bir müsademe olmuş ve iki taraftan 25 adam yaralanmıştır.

Herhalde yanlış

Beruttan yazılıyor: Yakında yirmi beş parçadan mürekkep bir Türk donanmasının Suriye limanlarını ve Berutu ziyaret edeceği şayi olmuştur. Fakat resmî makamat bu ziyaret hakkında ademi malûmat beyan etmektedir.

İstanbul şehir işleri nasıl gidiyor?

Ekonomi

Ziraat Bankasının aldığı buğdaylar satılıyor mu?

Buğdayların İstanbul piyasasında satılığa çıkarılacağı doğru değil..

Bir kça günden beri iktısadî mehafilde Ziraat Bankasının köylüden mübayaa etmekte olduğu buğdayları İstanbul piyasasında satışa çıkaracağı ısrarla söylenmektedir.

Yaptığımız tahkikata nazaran Bankanın buğday mübayaası hakkındaki karar yalnız mübayaatı âmirdir. Bu buğdayların satışa çıkarılması hakkında hiç bir kayıt yoktu. Binaenaleyh mübayaa edilen buğdayların satılması için ayrı bir kararname neşri zarurî görülmektedir.

Tenzilâtlı tarife

Ziraat ofisi Avrupanın muhtelif yerlerine ve sair ecnebî memleketlere sevkedilecek yaş sebze ve meyvelerimize tenzilâtlı tarife tatbikını temin için muhtelif vesaiti nakliye şirketleri nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur.

Vapurculardan Bir sual

Baltık beynelmilel deniz konferansı Türk vapurcular birliğinden Türkiyede mayi mahrukat için hususî depolar bulunup bulunmadığını, vapurdan vapura nakilde hususî bir tarifenin mevcut olup, olmadığını sormuştur. Birlik bu hususta Odadan malûmat istemiştir.

Bir anlaşma..

Gelen malûmata nazaran Reichbankla Yugoslavya millî bankası arasında ticarî matlûbatın tediyesinin gerek Alman markı ve gerek Yugoslav dinarı ile tediyesi esası dahilinde bir anlaşma vuku bulmuştur.

Buğday müvaredatı

Dün şehrimize Anadoluda 21 vagon limanlardan 444 çuval buğday gelmiştir.

Trabzon borsası

TRABZON, 20 A.A.) — Bugün borsada 18 den 20 kuruşa kadar 30,731 okka kabuklu fndık satılmıştır.

Petrol konferansı

PARİS, 20 (A.A.) — Beynelmilel petrol konferansı bu sabah açılış celsesini Pariste beşinci George caddesindeki otellerden birinde akdetmiştir. Murahhaslar, bu toplantımın sonunda gazetecilere hiç bir haber ve malûmat veremiyeceklerini söylemişlerdir.

Müzakereye bugün öğleden sonra ve yarın da devam medilecektir.

Milletler cemiyetinin himayesinde yapılan istikrazlar

LONDRA, 20 (A.A.) — Bazı hükûmetlerin talebi ile Milletler eCmiyetinin himayesi altında yapılan istikrazlara ait Londra komitesi, Büyük Britanya hükûmetile Milletler Cemiyetine, 83 milyon İngiliz lirasından 40 milyonu Büyük Britanyada ihraç edilen bu istikrazın statülerinin muhafazası için yeni tedbirler ittihazını tevlit eden bir muhtıra tevdi eylemiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

20 Eylül 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Ist. Cedidi	96,1/2		
Ist. Evkafı	4,85	Elektrik	5,—
D. Muvel. bide	55,75	Tramvay	4,97,--
Gümrükler	9,—	Tünel	5,—
Sayğı mahl	6,50	Rıhtım	18,—
Bayrat	7,80	Anadolu I	33,85
T. ikrıiye	7,50	„ III	33,85
Dahili İkrıdiye		„Mümessil	33,30
İstikrazı	94		

Esham			
İş Bankası	9,20	Terkos	32,25
Anadolu	19,85	Çimento Ar.	9,80
Reji	4,80	Unyon dey.	24,—
Sirkayriye	14,50	Şatk dey.	2,75
Tramvay	46,25	Balya	2,70
Umumî İşletme	11,30	Şatk m. eeza	2,40
Bomonti	13,15	Telefon	15,25

Çek fiatları

Paris	12,00 —	Prag	15,95
Londra	234,1/2	Viyana	4,01,32
Nüyork	47,20	Madrit	58,05
Milano	9,21	Berlin	1,98,40
Brüksel	3,41 —	Varşova	4,21,75
Atina	16,18	Peşte	8,60,50
Cenevre	2,35,06,25	Bükreş	79,925
Sofya	65,98,—	Belgrat	30,81,50
Amisterdam	1,17,075	Moskova	10,87,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 Frersız	171,—	1 şilin, Av.	28,—
1 İsterlin	743,--	1 pezeta	17,—
1 Dolar	213,—	1 mark	50,—
10 liret	218,—	1 zolti	24,—
10 İ. Belçika	118,—	1 pengo	82,—
10 drahmi	27,—	20 ley	25,—
20 İ. İsviçre	82,3 —	20 dinar	69,—
		1 Çernovoç	—
10 leva	27,—	1 Altın	9,23
10 florin	85,—	1 Mecidiye	86,—
10 kur Çek.)	124,—	1 Banknot	2,37—

Poliste

12,000 lira İhtilâs

Pnrayı ihtilâs eden memur ortada yok

Kartal kazası inhisar memuru Talât Beyin 12 bin liralık bir ihtilâsı meydana çıkarılmıştır.

Talât Bey meydanda yoktur. Kaçtığı anlaşılmaktadır.

İsmail yakalandı

Kin yüzünden Şişane yokuşunda fırıncı Ahmet efendiyi tabanca ile öldüren İsmail yakalanmış ve evrakı ile beraber birlikte adliye teslim olunmuştur.

Bir kumarhane meydana çıkarıldı

Beyoğlunda Arabacı sokağında Selâmet apartımanının 3 numaralı daresini işgal etmekte olan Foti ve Ragıp efendiler tarafından kumar oynatılmakta olduğunu haber alan zabıta memurları dün akşam evi tarassut etmeye başlamışlardır. Gece yarısına doğru bu evin içinde bir kadın feryad ıduyulmuş, memurlar derhal apartımana girmişler, kadınlı erkekli bir kalabalığı yeşil örtülü büyük masada kumar oynarlarken yakalamışlardır.

Yakalananlar şunlardır .Foti, Âdem, Yorgi, Madam Nirekoviç, Hüsnü, Antuvan ve Hikmet. Masanın üzerinde bulunan kumar edevatı müsadere edilmiştir.

Büyük bir kavga

Evvelki gece Çarşıkapıda Yol geçen hanında oturan on bir kişi arasında bir kişinin ağırca, üç kişinin de hafifce yaralanmasile neticelenen büyük bir kavga olmuştur.

Kavgacılar Yol geçen hanında oturan Aptullah, Bektaş, Ali, Hüseyin, Hüseynin kardeşi Aptullah, Yusuf, Hızır oğlu Aptullah, Mehmet İsmail, diğer İsmail ve Hacı isimlerindedir.

Bunlar gece yarısı henüz anlaşılamıyan bir sebepten dolayi iki partiye ayrılarak kavgaya başlamışlar, neticede içlerinden Bektaş ağır surete, Aptullah, Ali ve Hüseyin de hafifce yaralanmışlardır.

Ağır yaralı Bektaş Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, kavgacıların hepsi yakalanmış, haklarında takibata başlanmıştır.

Direğe çarptı

Kuruçeşme nakliyat şirketine ait ve şoför İzzet efendinin idaresinde buluna 3133 No. kamyoa eşya yükletilirke yolu dik olmasından kamyon kendi kendine hareket ederek Arnavutköy tramvay caddesinde 599 No tramvay direğine çarpmış, kamyon hasara oğramış ve şoför İzzet ef. hafifçe yaralanmıştır.

Yalovada yangın

Yalovada büyük lokantanın mutbağından yangın çıkmış, lokanta da yanmıştır.

Dayak atmışlar

Pangaltıda Vali konağı caddesinde Sovyet apartımanında oturan madam Mariyi sebebsiz yumrukla döğen ayni apartımanda oturan Froso ve Zarohi hanımlar yakalamışlardır.

Yangın başlangıcı

Beyoğlunda Çimen sokağında 163 numaralı evde oturan Ahmetin ahırdaki minder tutuşarak yanmakta iken söndürülmüştür.

Başından Yaralanmış

Hasköyde cami odalarında oturan Sandalcı Ali Kemal nöbet meselesinden kavga etmişler, Kemal sandalya ile Aliyi başından ağır surette yaralamıştırı. Yaralı Balat hastanesine yatırılmıştırı.

Belediyede

Muhiddin Bey şehir işlerini izah ediyor

Terkos'un belediyeye devri hazırlıkları ikmal edilmek üzeredir..

Bütçe gelince belediye neler yapacak?

Vali ve belediye reisi Muhiddin Bey

Vali ve Belediye Reisi Muhittin bey muhtelif şehir işleri hakkında kendisile görüşen muharririmize beyanatta bulunarak ezcümle demiştir ki:

— "Terkos tesisatının belediyece idaresi için hazırlıklarla meşgul olmak üzere bir komisyon teşekkül ettiğini gazeteler yazıyor. Böyle bir komisyon yoktur. Yaptığımız içtimalarda şehre ait muhtelif işleri aramızda görüşüyoruz.

Beyoğlu mıntakasında kanalizasyon inşaatı yapılıp yapılmıyacağını soruyorsunuz. İstanbul tarafının inşaatı bittikten sonra Beyoğlu cihetinde kanalizasyon inşaatına başlanması tekarrür etmiştir.

Şartnamelerine gayri muvafık surette yol inşaatı yapan müteahhitlerin vaziyeti encümence tetkik ve bir ikisinin mukavelelerinin feshi cihetine gidilmiştir. Diğerleri de tetkik edilmektedir."

Yeni bütçe gelince

Yeni Belediye bütçesinin bugün yarın tasdikten gelmesi beklenmektedir. Dahiliye Vekâleti, bütçenin Başvekâlete verildiğini iki gün evvel Belediyeye telgrafla bildirmiştir. Dün Vali ve Belediye reisi Muhittin B. bu hususada temas ederek yeni bütçenin tasdiki âliye ihtiran ettiğini haber aldığını muharririmize söylemiştir.

Bütçede pek ehemmiyetli değişiklikler yapılmadığı zannedilmektedir. Yeni bütçe 3 aydır tasdikten gelmediği için, Belediye, geçen seneki bütçeye kıyasen sarfiyat yapmış ve bu yüzden bazı fasıllarda, ezcümle sokakların tamiri faslında heman tahsisat kalmamıştır.

Yeni bütçe gelir gelmez, Belediye, faaliyete geçecek, her işe tercihan bazı istimlâkâtı, ezcümle Yenibahçe Stadyomu için lâzım gelen istimlâkâtı yapacak, Halkevine içtimaî yardımlar için konulan tahsisatı verecektir.

İtfaiye de takviye edilecektir. Bu meyanda Beyoğlu gurupuna merbut olmak üzere Hasköy'de ve Üsküdar gurupuna merbut olarak Paşabahçe'de o civarlardaki küçük yangınları söndürmek için tali birer itfaiye merkezi tesis olunacaktır.

Yangın tahrip teşkilâtı da takviye edilecektir. Halen 4 itfaiye gurup âmiri ve 1 itfaiye başçavuşu Kolordu istihkâm kursunda staj görmektedir. Bunlardan en çok muvaffak olan Beyoğlu, ikinci İstanbul tahrip müfrezeleri âmirliklerinde ve diğerleri âmir muavinliklerinde istihdam edileceklerdir.

Belediye bahçelerinin icarı

Taksim Bahçesinin icar müddeti gelecek sene kânunuevvelde ve Tepebaşı Bahçesinin kira müddeti 13 mayıs 933 de bitecektir. Belediye, şimdiden bunlara ait yeni icar şeraitini tesbite karar vermiştir.

Taksim bahçesinde Lunapark tesisatı vücude getirmek üzere bir Alman tarafından yapılan teşebbüs takip edilmemiştir. Yeni icar şeraitinde bu cihet te nazari dikkate alınacaktır.

İnhidama meyli olan evler

Belediye, kış gelmeden kenar semtlerdeki köhne binaları tesbite ve bunlardan maili inhidam olanlarını yıktırmıya karar vermiştir.

İtfaiye müzesi

Geçen sene Fatih'te İtfaiye müdürlüğü binasında açılan İtfaiye Müzesi için, mezkûr binanın bahçesinde Gedikpaşa'da istimlâk edilen bir evin ankazından istifade suretile ve günelikli bir ustanın nezaretinde itfaiye efradı çalıştırılarak yeni bir bina vücude getirilmiş ve çok ucuza maledilmiştir. Bu inşaatta çalışan itfaiye efradından beşine yarımşar maaş ikramiye verilecektir. Ayni efrat tarafından itfaiye müdürlüğü dahilinde 10 bin ton su alacak bir de havuz yapmaktadırlar.

Belediyeler Ne yaptı?

Dahiliye Vekâleti, Cumhuriyet ilânından beri Belediye ve hususî idarelerden muhtelif sahalardaki mesaileri ve eserleri hakkında malûmat istemiştir. İstanbul Belediye şubeleri bu malûmatı ihzara başlamışlardır. Vekâlet, bütün Belediyelerden alacağı malûmatı bir kitap halinde neşredecektir. Vekâlete en kısa zaman zarfında verilecek malûmat, yol; resmî bina, park, spor sahaları, umrana müteallik tesisat ve sair sahai faaliyetlere ait olacaktır..

Hakeme Müracaat edildi.

Belediyece 10 bin lira icarı senevî ve 5 bin lira temettü hissesi mukabilinde kiralanmış bulunan Unkapanı Değirmeni müsteciri ile Belediye arasında ahiren bir ihtilâf çıkmıştır. Müstecir, kâr etmediğinden 5 bin lira temettü hissesinden Belediyenin sarfınazar etmesini istemiş, Belediye, mukavelede temettü hissesinin maktuan yazılı bulunduğunu ileri sürerek mahkemeye müracaat etmiştir. Mukavelede, ihtilâf zuhurunda meselenin evvelemirde hakeme havale edileceğine dair bir kayit bulunduğundan davayı bu noktadan reddetmiştir. Bunun üzerine Belediye tüccardan Hüsnü ve müstecir de avukat Necati B. leri hâkem intihap etmişlerdir. Hakem kararı yakında anlaşılacaktır. .

Dil Kurultayı

Dolmabahçede dün de bir içtima yapıldı

Dil kurultayının müzkaere satalerini tesbit etmek üzere teşkil edilen heyet dün de Dolmabahçe sarayında toplanmıştır. Toplnatı geç vakte kadar devam etmiştir. Dil kurultayının toplnaacağı 26 Eylûl yaklaşıyor. Bu münasebetle kurultay için yapılan hazırlıklar en hararetli bir devrededir.

Kurultayın toplanacağı Dolmabahçe sarayının muayede salonunda davetliler için yerler ayrılmış ve salona bir radyo ahizesi konulmuştur. Kurultaya iştirak edecek zevatın davetiyeleri hazırlanmıştır.

Dil kurultayına girecek gazeteciler

Matbuat Cemiyeti Kâtibiumumiliğinden:

26 Eylûlde Dolmabahçe sarayında toplanacak Dil kurultayına girecek gazetecilerin kâğıtları cemiyetimizden verileceğinden yarın akşama kadar her dilde çıkan gazete ve mecmuaların kurultaya gönderecekleri arkadaşların ikişer tane resimle cemiyetimize gelmeleri gerektir.

Maarifte

Mekteplerde Tasarruf

Talebenin birer kumbara sahibi olmasına çalışılıyor

Millî Tasarruf cemiyeti lise, orta ve ilk mektep talebesinin birer kumbara sahibi olması için teşebbüste bulunmaktadır. Cemiyet, fakir talebeye ilk kumbara paralarını tediye için teshilât gösterilmesini temine çalışmaktadır.

Millet mektepleri

Millet mektepleri bu sene de Teşrinisanide açılacaktır. Yeni belediye bütçesinde Millet Mektepleri için 15 bin lira tahsisat vardır.

Talebe tamamen Yerleştirilecek

Orta mektep ve liseler müdürleri, Maarif vekâleti müfettişleri Tevfik, Nurettin ve Refik Beylerin iştirakile bir içtima yaparak bu sene mekteplere müracata eden talebenin tamamen kabulü hususunda görüşmüşlerdir. Bazı liselerde namzet talebe için şubeler açılmak üzeredir.

Keriman H. Giresona mı gidiyor?

Dünya güzellik kraliçesi Keriman hanım Giresona davet edilmiştir. Yeşil Gireson gazetesi Keriman hanımın bu daveti kabul ettiğini ve teşrinievvel içinde Giresona gideceğini yazıyor.

Keriman Halis H. şerefine önümüzdeki perşembe akşamı Suadiye plâj gazinosunda bir müsamere verilecek, Keriman H. halka takdim edilecektir. Müsamere cuma günü de tekrar edilecek, Dünya Güzeli bu müsamereye davetli olarak iştirak edecektir .

Yalovada Yapılacak tesisat

Sıhhiye vekâleti tarafından Yalovada yapılacak bazı tesisat için maden suları mütehassısı olarak İsviçreden davet edilen Dr. Scherer şehrimize gelmiştir. Dr. Scherer'in refakatinde birkaç mütehassıs usta başı da bulunmaktadır.

Aksaray gençleri Mahfili

Aksaray gençleri aralarında bir mahfil teşkil etmişlerdir. Mahfilin açılma merasimi perşembe günü akşamı yapılacak, bu münasebetle de zengin programlı bir müsamere tertip edilecektir .

Afyonculara Avans..

Ziraat Bankası şubelerine emir verildi

Afyon tacirleri afyon piyasasını bugünkü vaziyetten kurtarmak için yapmakta oldukları teşebbüs müsbet netice vermiştir. Ziraat bankasının afyonculara kredi açması temin olunmuştur.

İktısat Vekâletinden alâkadar makamata bildirildiğine nazaran bu seneki afyon mahsulüne mukabil avans muamelesi yapılması için İstanbul, İzmir, Uşak, Kütahya ve Afyonkarahisar Ziraat Bankaları şubelerine talimat verilmiştir.

İktısat vekâletinin teşebbüsile husule gelen bu netice alâkadarlar arasında büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Ziraat Bankasına bu vaziyetten istifade için bir çok müracaatlar vaki olmaktadır .

Biçki yurdunda

Türk Kadınları Biçki ve Dikiş Yurdunun senelik sergisi perşembe günü veznecilerdeki yurt binasında açılacaktır .

Bir Alman gazeteci

Berliener Tageblatt gazetesi muharrirlerinden M. Hans Reiman otomobil ile Berlinden şehrimize gelmiştir. M. Reiman vasatî Avrupa ile Balkanlardan geçerek bir ayda İstanbula vâsıl olmuştur; buradan Ankara, Halep, Bağdat, Tahran, Delhi ve Madrasa gidecektir. Alman meslekdaşımız seyahat intibalarını gazetesine yazmaktadır.

Kasaplar cemiyeti İntihabı

Kasaplar cemiyeti yeni idare heyeti intihabı 25 Eylûl pazar günü yapılacaktır.

İnhisarların nakli

ANKARA, 20 .— Mayısa kadar vilâyetlerde inhisarların tevhidi işleri ikmal edilecektir. İstanbuldaki inhisar merkezleri hazirana kadar Ankaraya nakledilmiş bulunacaklardır.

Eskişehir Başmüdürlüğü

Edirne tütün inhisarı başmüdürü Aziz Bey Eskişehir inhisarlar başmüdürlüğüne tayin edilmiştir. Aziz Bey kıymetli inhisar âmirlerindendir.

Sucular cemiyeti

Sucu, serbetçi ve gazozcular birleşmişler ve (Sucular ve alkolsuz meşrubatçılar) namile bir cemiyet teşkil etmiştir. Cemiyet mensupları cemiyet vastıasile sıhhat cüzdanı alacaklardır .

Mahkemelerde

Belediye bir çimento fabrikasını dava etti

44,000 metre tulünde yol tahrip edilmiş, 50000 lira zarar isteniyor

İstanbul belediyesi birinci hukuk mahkemesinde bir çimento fabrikası aleyhine şayanı dikkat bir dava ikame etmiş, 50000 lira tazminat istemiştir .

Dava edilen çimento fabrikası Zeytin burnundaki fabrikadır. İddiaya nazaran bu fabrika sahilden içeriye doğru bir hattı havai uzatmış ve içeriden kazdığı toprağı sahildeki fabrikaya getirerek işlemiye başlamıştır. Fabrika toprak kazmak için hattı havai müntehasındaki araziyi sahiplerinden satın almıştır.

Fakat belediye bu araziyi ifraz edip arsalara ve adalara ayırmış, her adamın arsasında da bir sokak yapmıştır.

Fabrika arşaları kazıp toprak çıkarırken aradaki sokakları da kazmış ve tahrip etmiştir. Bu suretle takrip edilen sokakların miktarı 44000 metre tülündedir.

Belediye mahkemeden ayrıca zarar ve ziyan tespitini de istemiştir.

Mahkeme zarar ve ziyanın tespiti için mahalline bir heyet izamına karar vermiştir. Dava yakında rüyet edilecektir.

Feyzi daim B.

Mahkemei asliye reisi eveli Feyzi Daim bey bir müddet evvel istifa etmiş ve istifanamesini vekâlete göndermişti. Feyzi Daim beyin istifanamesi kabul edilmemiş ve vazifesine devam muvafık olacağı cevabı verilmiştir .

Feyzi Daim bey vazifesnie devam etmektedir.

Hapisanede Ziyaret günü

Dün hapisanelerin ziyaret günü olduğu için ceza mahkemelerinde dava rüyet edilmemiş, yalnız birinci ceza mahkemesi davacıları ve süçlüları mevkuf olmıyan muhakemleeri rüyet etmiştir .

Hukuk mahkemelerinde de yalnız tahkikat hakimleri dava rüyet etmişlerdir.

Sis düdükleri kuruldu ama niçin çalmıyorlar

Dün sabah sekize kadar vesaiti nakliye çalışmadı

Tahlisiye U. müdürü bu hale ne diyor?

Tahlisiye umum müdürü Necmettin B.

Dün sabaha karşı şehrin üzerini kesif bir sis kaplamıştı. Marmara, Boğaz ve Halici temamen kaplıyan bu kesif sis tabakası dün sabah saat sekize kadar devam etmiştir. Sis dolayısile Boğaziçi, Adalar, Kadıköy ve Haliç seferleri sabah saat sekize kadar temamen yapılamamış saat ona kadar seferler teehhürle olmuştur. Yalnız bazı motörler Boğaz ve Kadıköyle şehrin muvasalâsını temin etmişlerdir.

Tahlisiye idaresinin Fenerbahçe, Ahırkapı ve Kızkulesine koydurduğu sis düdüklerinin bütün tertibatı ikmal edildiği halde dün sabah çalmamışlardır. Bunun sebebini sorduğumuz Tahlisiye umum müdürü Necmeddin Bey şu izahatı vermiştir .

"— Sis düdüklerinin her şeyi temamen ikmal edilmiştir. Yalnız henüz halka ve bahriyuna ilânı yapılmadığından karışıklığa meydan vermemek icin dün sabah çalınmadı.

Milliyet

sırın umdesi «MİLLİYET» tir.

21 EYLÛL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bu gün hava açıktır. Rüzgâr şimal istikametlerde hafifçe esecektir.

Dün hava taziyiki 761 idi, en fazla sıcak 28, en az sıcak 11 idi.

FELEKTEN

Seyahat mektupları..

Öpüşmeye Dair...

Paris

Pariste en ziyade göze çarpan şey nedir? Diye size sorarsa hiç çekinmeden cevap verebilirsiniz:

— Mağazaların vitrinleri:

Bilhassa büyük caddelerdeki küçüklü büyüklü mağazaların vitrinleri şayanı dikkat bir güzellik arzeder. Zaten fena arzedilmiş mal satan dükkâna kimse girmez.. Denilebilir ki Paristeki ticaretin yarısı bu vitrinlere istinat eder. Hele perakendicilik. Bir sabah erkenden büyük caddelerden geçerseniz, vitrincilerin nasıl işlediklerini görürsünüz.. Bilhassa hafta başlarında bu iş daha şayanı dikkattir. Birisi içeride, birisi dışarda çalışırlar..

İçerideki yerleştirir, dışardaki bakar... Beğenmezse işaret eder, sağa, sola öne, arkaya götürtür.. Yahut büsbütün kaldırır.. En güzel vitrinler, en az mal teşhir edenlerdir. Tıkız ve yüklü vitrinler hoşa gitmiyor. Bizde de aksidir.. Hele bizim Beyoğlundaki yerli mal pazarının vitrini gözümün önüne geliyor.. İçinde bir kaşar peyniri kellesi eksik.. İnsanın gözüne hiç bir mal görünmüyor.. Böyle kalabalık vitrinlerde en istemediğiniz şey gözünüze çarpar.. Meselâ bir bavul.. Çünkü büyüktür..

Vitrinlerden bahsederken, yaptığım bir müşahedeyi yazayım.. Paris, Fransa ipek memleketi olduğuna şüphe yok.. Kumaş vitrinlerinde türlü türlü kumaşlar teşhir ediliyor. Buna rağmen sizi temin ederim ki; bizim (İpekiş) in malları bu kumaşlarla boy ölçüşebilecek şekildedir. Hele fantezi kumaşları hiç şüphesiz en iyi Fransız ipeklileri derecesinde.. Biraz da vitrinleri düzeltirsek iş tamam demektir..

* * *

Önceleri garibime gitti, sıhhı bir tedbir zannettim: Mağazaların, evlerin duvar diplerine, köşelerine bir çizgi kükürt döküyorlar.. Acaba filoksera burada Amerika çubuğundan başka şey bulamadığı için binaları mı saldırıyor diye kendi kendime düşündüm ve sonra düşüne düşüne bu kükürt dökmenin sebebini buldum: Efendim, Pariste, insan nüfusunun hiç olmazsa onda biri kadar köpek vardır. Demek ki; üç dört yüz bin eder.. Bu köpekler tabiî sahiplerile birlikte sokağa çıkarlar... Eh her ne kadar köpeklerle düşüp kalkmıyorsam da köpek âdetini az çok bilirim. Köpek kısmı sokağa çıktı mı, adım başında bir köşe arar, koklar ve kirletir.. Amma az, amma çok! Bilhassa mağaza vitrinlerinin önünde, sahipleri durunca bu tevakkuftan istifade ederler.. Binaenaleyh her vitrinin önü az zamanda göl olur... Buna mani olmak içindir ki; vitrin ve duvar diplerine kükürt ekiyorlar. Ne olur? diyeceksiniz. Köpek koklamadan kirletmez. Kükürt te koklamaya mani oluyor, malûm ya kükürt kokusu. Ve bu suretle bu üç dört yüz bin köpeğin kirletme hevesinin nöüne geçiliyor.. Fena fikir değil!..

* * *

Öpmek ve öpüşmek nedir az çok hepimiz biliriz.. Hattâ gariptir ki; meselâ sokakta birinin elini seyahate çıkarken yüzünü öpersiniz.. Kimse size bir şey söylemez... (Bizden bahsediyorum) amma bir genç kadını bir genç erkek öperse hemen şaşı bakmaya başlarız.. Bir takım şeyler vardır ki; kanunda yazılı olmadığı halde kendiliğinden memnudur.

Meselâ mahkeme salonunda fıstık yiyemezsiniz.. Kanunda bu yazılı değildir amma, hürmet hissi bunu meneder. İşte böyle bir memnuiyetledir ki; bizde sokakta kimse kimse ile öpüşemez. Lâkin burada gelin de görünüz:

İki genç; ya nişanlı, ya yeni evli yahut hic birisi... Metro Politende... Kıyamet gibi halk var.... Dans eder gibi biribirine sıkışmışlar... Bir söyler bir öpüşürler, iki söyler, bir öpüşürler. Lokantada... Yan yana otururlarken (siz de karşılarındasınız!) Yemek ısmarlarlar, beklerler ve beklerken biribirinin gözürün içine bakıp öpüşürler — iştiha açmak için olacak! —

Sokakta giderler, giderler.. Her biri bir taraftaki işine ayrılırken ağız ağıza öpüşürler ve bunu halk tamamen lâkaydile kabul eder, bakmazlar bile.. Yalnız ihtiyar, koca karılar bunu hiddetle görürler — muhakkak gençliklerinde bu âdetin mevlut olmayışına hayıflanarak! —

FELEK

HİKÂYE

Duman satan

"Bu hikâye uydurulmuş bir masal değil, aynen cereyan etmiş bir vak'adır."

Kesbî Efendi gayet usta bir derici idi. Onun yaptığı derileri İstanbulda kimse yapamazdı.

Hele Rugan derilerine diyecek yoktu. Deve derisi Fransız Ruganları bile İstanbulda Kesbî Efendinin derilerile rekabet edemiyorlardı.

O zamanlar İstanbulda esnaf iki deri arardı: Biri Kesbî Efendinin Ruganını, bulunamazsa Fransız Ruganı..

Rugan yapmak için en iyi mevaddı iptidaîye İstanbulda vardı. Hattâ umumî harpte Fransızlar İstanbuldan mevaddı iptidaîye celbedemediklerinden — mallarının namını kirletmemek için — Rugan yapmaktan vazgeçmişlerdi.

Kesbî Efendi Rugan yapıp satmaktan dünyanın parasını kazanıyordu. Yalnız bir derdi vardı;

Mazı, Bezir, deri gibi bütün mevaddı iptidaîyeyi memleketten tedarik ediyor, fakat yerli boya bulamıyordu.

Rugan boya ve cilâsını Avrupadan getirtmek mecburiyetinde idi.

Yüreği sızlıyor, boya ve cilâ için avuç dolusu parası Avrupaya giderken, gözlerinden yaş yerine kan akıyordu.

Bütün memleketi, Trakyayı, Anadoluyu karış karış dolaştı, nebatî bir boya aradı. Pahalıya da mal olsa memleketinin boyasını kullanacak, Avrupadan boya getirtmiyecekti. O yaptığı ruganların memleket boyası ile daha iyi olacağına kanidi. Fakat bir türlü aradığını bulamadı.

* * *

Avram Yuda Efendi en kazançlı işi bulmuş bir musevi vatandaş idi.

Elindeki gayet az sermaye yi nasıl işletip çok para kazanacağını, günlerce, haftalarca, aylarca düşündü, nihayet;

— Bu memlekette şişe fabrikası yok, her gün bu kadar cam kırılıyor. Ben bu cam kırıklarını çöpçülerlen yok pahasına toplar, şişe yapar, satarım demiş ve Eyüp Sultanla Ayvansaray arasındaki ilk şişe fabrikasını tesis etmişti.

Fabrikada Avram Yuda Efendi bizzat kendisi çalışıyordu. Daha ilk gününde teşebbüsü muvaffakıyetle neticelenmiş, yaptığı Pul şişeler memlekette büyük bir rağbet kazanmıştı.

Yalnız iş bir parça müşkülâtla ilerliyordu, cam kolay kolay erimiyor, mayi haline gelmiyordu, en kuvvetli harareti temin etmek için meşe odunu yaktığı halde istediği harareti elde edemiyordu. Bir gün başka bir millettaşı ona:

— Reçine yaksana be Yuda!... İhtarında bulundu, o da reçineyi tecrübe etti ve muvaffakıyetli bir netice aldı.

Reçine camı çok kolay eritiyordu. Fakat bir kusuru vardı, kapkara, zifir gibi bir duman neşrediyor, haftada bir borular doluyor, temizletmek mecburiyeti hasıl oluyordu.

* * *

Rugancı Kesbî Efendi san'atinde mahir olduğu kadar dini bütün bir adamdı. Cuma günleri öldüm allah çalışmaz,

— Haftada bir gün insanın azaları dinlenmeli, ibadetle meşgul olmalı derdi.

Bu düşünce ile de her hafta cuma namazını kılmaya başka bir camiye giderdi.

O cuma yolu Eyübe düştü, Eyüp camiinde namazını kıldı, çıktı, güvercinlere yem attı, leyleğe ciğer verdi. Fukaralara sadaka dağıttı ve demir kırı midillisine binip Balıkpazarına doğru yollandı.

Yolda Avram Yuda Efendinin fabrikasını ve fabrikanın bacasını gördü.

Minare kadar uzun bir baca buram, buram, zifirî kara duman püskürüyordu.

— Vay canına diye haykırdı, yirmi senedir arayıp bulamdağım Rugan boyası.... Ve midillisinden inip doğru Avram Yuda Efendinin cam fabrikasına girdi.

Yuda ocak başında şişe üfürüyordu.

— Ciğerine kuvvet bazirgân dedi.

— Eyvallah iki yözüm, ciğerlerin sağ olsun...

— Ne yapıyorsun?

— Yörmüyor musun, şişiriyorum.

— Çok para kazanıyor musun?

— Ortak mı olacaksın?

— Yok hayır... Sordum..

— Ehhh.. Allaha şükür.

— Amma dumana yazık ediyorsun?

— Anlamadım!?..

— Dumanı ... diyorum, yok yere havaya salıyorsun..

— Elbette, toplayıp çuvala dolduracak değilim ya...

— Öyle yapsan dehşetli para kazanırsın.

Bu son cümle Avram Yuda Efendiyi bir parça korkuttu:

— Deli misin sen be kuzum...

— Niye deli olayım deli sensin...

— Duman toplanır mı?

— Toplanır ya....

Yuda Efendi biran düşündü. Fabrikada kaçacak yer yoktu... Eğer bu beli kuşaklı Türk gırtlağına sarılırsa ne yapacaktı? Onu düşünüyordu.

Türk yine sordu:

— Bu dumanları bana satar mısın?

Yudanın gözleri fal taşı gibi açıldı.

— Satarım.

— Kaça satarsın okkasını?...

— Kim toplayacak bu dumanları?

— Ben.

— Oyleysem on kuruşa satarım okkasını.

— Ben yirmi kuruşa alırım....

— Allah razı olsun.

— Peşin kaç lira istersin?

— Beş lira.

— Ben on lira veriyorum, al!...

Ve Kesbî Efendi Yuda Efendiye tıkır, tıkır tam on tane sarı altın saydı, çıktı gitti.

Yuda Efendi şaşırmıştı, o, geceli gündüzlü çalışarak ayda ancak on lira kazanabiliyordu. Halbuki şimdi...

— Musa delilere akıl verme sin!.. diye dua etti.

* * *

Ertesi gün Kesbî Efendi cam fabrikasına gelmiş, yanında bir de usta getirmişti...

— Bacayı sağa kıvır,

— Sola çevir,

— Şuraya bir iskara koy,

— Aşağı al,

— Yukarı uzat, diye birçok emirler verdi. Ve fabrikaya yeni bir ocak, yeni bir baca yaptırdı, bacanın iyi çekip çekmediğini de tecrübe ettirip, iş topla yacak tertibatı ikmal ettikten sonra gitti.

Avram Yuda Efendi yine bir şey anlamamıştı, meseleyi bir ay sonra Kesbî Efendi tekrar geldiği zaman anladı.

Kesbî Efendi bir ay sonra gelmiş, içerisine hususî tertibat yaptığı bacadan tam beş okka is çıkarmıştı.. Bu islerin okkasını yirmi kuruştan aldı ve parasını evvelce verdiği on liraya mahsup etti.

Yuda Efendi memnundu, fakat Kesbî Efendi daha çok seviniyordu.

Kilosuna (90) kuruş verip getirttiği Avrupa boyasından daha iyisini yirmi kuruşa temin etmişti.

İlk tecrübe muvaffakıyetle neticelendi, Ruganlar eskisinden daha siyah, daha parlak ve daha dayanıklı oluyordu. Yuda Efendi de her ay dumandan tıkır tıkır dört sarı altın kazanıyordu.. Fakat hâlâ Kesbî efendinin bu dumanları ne yaptığını anlamamıştı. Bir gün sordu:

— Kuzum ne yapıyorsun bu dumanları sen?...

— Boya yapıyorum.

— Boya mı?..

— Evet. Ve Kesbî Efendi her şeyi Yudaya anlattı. Yudanın ağzı bir karış açık kaldı.

— Aşkolsun be dedi.. Yahudiden de akıllı.. Ve kendisinin bu işi daha evvel becerip para kazanamadığına hayıflandı. Dericilere gitti, kendisine havadan para kazandıran Kesbî Efendiden daha pahalı duman alacak bir müşteri aradı. Bulamadı. Herkes duman satmak istiyen bu yahudiye gülüyor;

— Allah kimseye akıl eksikliği vermesin diyordu.

Doktor
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara. — Telefon 4.4354

SİNEMALAR

ALKAZAR SİNEMASI
Bugünden itibaren
932 - 33 yeni sinema mevsiminin küşat programı
TİM MAK KOY, BONOMO, BUFALO BİLL
gibi üç büyük artistin iştirakile
Ateş Ordusu
İstanbul'da ilk defa olarak
Tekmili SESLİ ve SÖZLÜ
Heyecan ve sergüzeşt filmi.

Bu akşam **MELEK** Sinemasında
Mevsimin ilk büyük Fransız opereti başlıyor.
Parisli Âşıklar
Mümessili: En sevimli Fransız artisti
HENRY GARAT
Nefis şarkıları - zevkli sahneleri - eğlenceli mevzuu ile Büyük Fransızça Operet.

Yarın akşam
GLORYA'da
DON JOSE MOJİCA'yı
SON AŞKIM
filminde göreceksiniz.
Ilâveten: Sihirli halı ile İSTANBUL'dan BAĞDAT'a.
Fox tarafından filme alınmış seyahat.

Perşembe günü akşamı
Kız Kulesi Parkında
Leman Ekrem H. konseri
Raşit Rıza Tiyatrosu
Sekizinci komedi 4 perde
Ayrıca karagöz balosu Hazım B.
SABAHA KADAR

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi istiyenler

2 marangoz ustası,
8 marangoz çırağı
2 mozayik ustası.

işçilere ihtiyacı vardır. Arzu edenler Şişlide son tramvay istasyonu karşısında 336 No da Hurşit zade Ziya beyin Güzel iş fabrikasına müracaat etsinler .

İş arayanlar

Sabık ve merhum bir hâkimin oğludur. Eski rüştiyeden mezun askerliği yoktur. Gazete idarehanelerinde tahsildarlık yapmış tecrübeli az maaşa kanaat eder bütün İstanbul tüccar adreslerini bilir, gayet emniyetli bekâr bir efendi iş aramaktadır. Uzakta banka müdürü biraderi vardır, her iş yapabilir muteber şahıs kefil gösterir apartıman odacılığı da yapar gazetemizin iş bürosuna müracaat.

Galatada eski gümrük sokak No. 46 berber Sotiri Ef. vasıtasile Haydar.

513 — Bakırköy Osmaniye kahveci İskender vasıtasile berber Ali efendi mahtumu Necati bakkallarda mağazalarda, lokantalarda herhangi iş olursa yapar .

514 — Arnavut köy Mumhane sokak No. 9 lokantalarda garson, kamarotluk ve hademelik yapar. Taşraya gider.

MEVLİDİ NEBEVİ
Eylülün 23 üncü cuma günü Dolmabahçe camiinde öğleden sonra rontken mütehassısı doktor Binbaşı Ziya Hilmi Beyin ruhuna ittihaf edilmek üzre mevlidi nebevi kıraat et tirileceğinden etıbba ve muhadenet Cemiyeti ve rontkenciler cemiyeti azayı muhteremesinin ve muhterem ustatlarile genç arkadaşlarının teşriflerini hürmetle rica eyleriz efendim.
Refikası: İffet Ziya

Göz Hekimi
Profesör **Dr. ESAT**
(Babıali) Ankara caddesi No. 69

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sirgortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886.

Milliyet'in Edebî Romanı : 99

Ölüler yaşıyorlar mı?

(Felsefî fantastique roman)

Yazan: HÜSEYİN RAHMİ

Bu iki el ateşten sonra ne olduğunu anlamak için tekrar lâmbayı yaktılar. Taşlığın her tarafına ışık gezdirerek baktılar.. Fantomdan eser göremediler. Bütün kapılar kilitli, pencereler demir parmaklıklıydı... Birkaç saniye içinde bu hayalet nasıl ortadan sırroldu?..

Talât Beyi müz'iç bir düşünce aldı.. Battala atfolunan bu giyimli kuşamlı hayalet diri oğlu değil de, hakikaten ölü babası mıydı?

Her hangi bir hakikat peşinden yürümek istenildiği zaman fikri doğru yoldan çevirecek batıl zanlara kapılmamaya çok dikkat etmek lâzımdır. Binaenaleyh dayıbey görünen Fantomun ölü şeyhe ait olması imkânsızlığı hususundaki [illegible] edip duruyordu..

O gece koca binanın iki el rovelver gümbürtüsile inlemesi bütün evdekileri döşeklerinden dışarıya uğrattı.. Ne olduğunu herkes biribirinden soruyordu. Nihayet ağızdan ağıza dolaşan rivayet şu oldu:

"Şeyh Battal hazretlerinin yine taşlıkta hayaleti gözükmüş.. Talât Bey üzerine kurşun sıkarak bu mübarek evliyayı kaçırmış...,

O mukaddes zatın manevî şahsiyetine yapılan bu hakareti duyar duymaz hanımefendi teessürünün şiddetinden bayılmıştı... Ayılınca o ana kadar biribirine fartı hürmetten hiç ayrılmamış bu iki kardeş arasında üst perdelerden bir kavgadır parladı..

Mahnur Hanımefendi tıkakırdı:

— Be kardeş keşke beni öldüre idin de lûtfen evimizi ziyarete gelen o aziz maneviyete kurşun atmaya idin..

Talât Bey de şu mukabele ile bağırdı:

— Yanılıyorsun Hanımefendi, aziz maneviyet değil köşke musallat olan bu gece hortlağı pek galiz bir maddiyettir.

— Bu imansızlığınızın cezasını yalnız kendiniz değil bize de çektireceksiniz.. Maddî bir insan kilitli kapılardan, demirli pencerelerden nasıl girer? Nasıl çıkar?.

— Bu hokkabazlığın hilesini de tutmaya uğraşmaktan geri durmayacağım..

— Çarpılıncaya kadar uğraşacak mısınız?

— Evet çarpılıncaya kadar. Ya o beni bir hale benzetecek ya ben onu yakasından kavrayarak zabıtaya teslim edeceğim..

— Taş duvarlardan süzülüp geçtiğini, mübarek vücudüne kurşun işlemediğini görüyorsunuz da yine bu şeytanî ısrarınızdan dönmüyorsunuz..

yok ancak aranılan bir hakikat var..

Bu atışmalar git gide son ne zaketsizliklere kadar yükseliyordu.

Talât Bey geceyi uykusuz geçirdi.. Hâdisenin sabahında erkenden Şerife ve Zeliha kadınları isticvaptan yine tahkikata girişti.. Fakat bir ip ucu ya kalamak kabil olmuyordu..

Dilâver ile beraber, karış karış bir tetkikte bulunmak için taşlığın bütün girintilerini, çıkıntılarını, kuytu yerlerini dolaşmağa başladılar. Nihayet dayıbey aradığını bulur gibi oldu..

İçerisine istimalden kalmış kırık dökük lüzumsuz bazı eşya yığılmış metruk bir kömürlük vardı. Buraya girdiler.. Bir istif üzerine yerleştirilmiş bu hurda şeylerden bazılarının sıradan çıkarak devrilmiş bulunmaları dayıbeyin dikkatini çekti. Bu istif bozgunluğu açılmış bir yol gibi pencere önüne kadar uzanıyordu.. Adeta ortasından yürünmüş bir ekin tarlasında peyda olan çinentiye benzer bir iz..

yürüdüler.. Talât Bey asıldığı bu menfezin demir parmaklığını şiddetle sarstı.. Parmaklık harice doğru devriliverdi. Bu demir çerçeve yuvasından sökildükten sonra iğretiden yine yerine konulmuştu.. Bu hakikat anlaşıldı. Demek ki Fantom köşke evvelce hazırlanmış bu geçitten girip çıkıyor ve sonra parmaklık bellisiz surette mahalline yerleştiriliyordu.. Bu zan üzerine pencereyi dikkatle muayeneye giriştiler. Söğe üzerinde iki damla taze kan lekeleri gördüler..

Şimdi Fantomun buradan geçmiş olduğu anlaşılmakla beraber, vurulduğu da tahakkuk ediyordu.. Acaba neresinden? Aldığı yara tehlikeli miydi? Bu etli, kemikli, kanlı, canlı soydan bir hayalet imiş.. Ölülere diriler huzurunda komedya oynatan bu sahtekâr cezasını bulmuştu..

Tenezzülen köşkü teşrif eden Şeyh Battal hazretlerinin uğradığı silâhla karşılanmak hakaretini affettirmek için hanımefendi beraberine yalnız Çeşmi Fettanı alarak Abdüsse

hane halkının çok ağır ve matemî suratlarile bir suikabul gördü. Battal Zadenin birden bire çok vahîm bir hastalığa tutulmuş olduğu ve kimse ile görüşemiyeceği haberini alarak geri döndü..

Şimdi birader ile hemşire arasında evvelkinden dasa hararetli bir atışma oldu.. Hanım efendi yüreğinden kaynayan helecanlı bir sesle:

— Kardeş Kerameti bahir evliyaullahtan bir zata kurşun sıktınız. Bu hareketinizin sui akibeti yakında ailemizin başında patlayacaktır.

Talât Bey hemşiresinin bu saffetine gülmekten ziyade yeislenerek:

— Ben veliyullaha değil bir fantoma kurşun sıktım. Cadılar, hortlaklar, fantomlar her yerde böyle silâhla karşılanırlar..

— Bu müthiş tecavüzünüzün tesiri en evvel merhumun oğlunda göründü. Abdüsselâm Efendi yanına kimseyi kabul edemiyecek derecede hasta..

Talât Bey sıkıntile yerinden kalkıp oturarak:

— Hemşire benim hayalete sıktığım kurşun ne suretle Abdüsselâma tesir ediyor?.. Bu hususta yüreğinize hiç bir şüphe gelmedi mi?

— Ne şüphesi?

— Babasının hayaletine vekâleten gece oğlunun gelmiş olması şüphesi...

— İşlediğiniz cinayete zamimeten bir de şimdi bu mübarek adama iftira atmak günahından çekinmiyorsunuz..

— Cinayet mi?

— Evet... Hayalet olsun, hakikat olsun karşınız da canlı görünen bir mahlûka karşı kurşun sıkmak bir cinayettir..

— Ölü babasına sıktığım kurşunun diri oğlunu yaralaya cağını bilmiş olaydım sıkmazdım...

— Şimdi de bu gayri varit iddia ile büsbütün günahkâr oluyorsunuz..

— İddiam kuvvetle varittir. Bu hareketime de kat'iyyen cinayet denemez.. Abdüsselâm kendi şahsiyetile karşıma çıkmış olaydı tabiî ben ona kurşun atmazdım..

(Devamı var)

Muhabir mektubu

Şeker fabrikası Trakya için bir nimet oldu

Fabrika sayesinde bir çok vatandaşlar ve köylü refaha kavuşmuştur..

Alpullu fabrikalarının müdiran ve memurları bir arada: (x) şirketin murahhas azası Hayrı Bey, (xx) müdürü umumî ve ziraat baş müfettişi Şefik B.

ALPULLU: Alpullu fabrikaları bilhassa Trakya için bir nimeti uzma olmuştur. Garptan gelen mübadil ve muhacirler bu fabrikanın bacasını görünce etrafına toplanmışlar ve Anadolu yakasına geçmekten sarfı nazar eylemişlerdir. Bu fabrika onlara büyük bir emniyet vermiş olduğundan iskân mıntakalarında devam eden firarlar durmuş ve iki yüz hanelik bir muhacir kafilesi bura

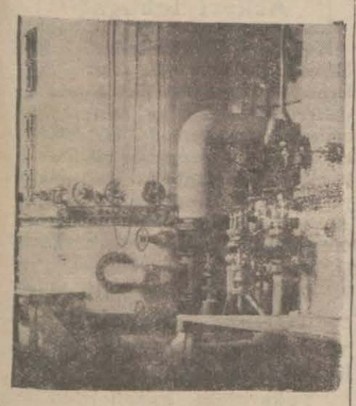

Alpullu fabrikası vakum dairesi

da yerleşmiştir. Bu fabrikalar halkın gittikçe kesafetine ve Alpullunun büyük bir kasaba olmasına sebep olacaktır.

MÜFETTİŞLER

Şeker fabrikasının pancar zeriyatı yaptırdığı sahalarda gayet mükemmel bir teşkilâtı vardır. Avrupada muhtelif sanayi memleketlerinde tahsil görmüş ziraat mütehassısları müfettiş sıfatile her mıntakada bulundurulmaktadırlar. Bu teşkilâtla bütün pancar zeriyatının inkişaf ve kontroluna imkân bulunmaktadır ve bu sayede memleketimize fennî bir ziraat girmiştir ki şayanı şükran dır. Şirket fabrika civarında ki cesim araziyi satın aldığı gibi Lüleburgazda da bir Alman sermayedarile müştereken işlettiği iki çiftlik te vardır ve pancarların bir kısmı buralardan istihsal edilmektedir.

TOPRAKLARIN TAHLİLİ

Fabrikada yeni bir toprak tahlil lâboratuvarı tesis olunmuştur. Bu sayede Trakyada ki toprakların dereceleri tayin edilerek neticesi matbu kartlarla zürraa tebliğ edilmektedir. Zürraın tahlil için göndereceği toprakların mevzu bulunduğu torbalara raptedilmek üzere matbu birer krmızı etiket te ihzar olunmuştur. Yani şurasını arzeylemek isterim ki her şeyi teferrüatına kadar düşünülmüş ve muntazam bir idare makinesi kurulmuştur.

PANCAR HASTALIĞI

Pancarlara bazı mıntakalarda arız olan hastalıklar da tedavi olunmaktadır. Bu hususta vekâletin haşerat mücadele mütehassısı Nadir Beyle Edirne ziraat müdürü Esat Beyin çok yardımları dokunmuştur.

ERGENE VE YAHUT AGROTİS KURDU

Bu kurtlar her sene buralarda binlerce dönüm tahribat yapmakta ve buraların kavun, karpuzile yazlık mezruatını kâmilen tahrip eylemektedirler. Şimdiye kadar bunlar için bir şey yapılmamış ve yalnız Edirne Ziraat Müdüriyeti naftelinle mücadele yapmış ise de fayda vermemiştir. Fabrika müdürü umumîsi Şefik Bey bunların imhası için bulduğu çareyi bir rapor halinde hükûmete bildirecektir. Bu rapora nazaran ovalarda ateşler yakılarak kelebekleri oraya celp ve imha edilecek ve yumurtlamalarına meydan bırakılmayacaktır. Bu usulü Ruslar tatbik etmekte olduklarından şu muzır hayvanlar nerelerde varsa köylülerimizin hemen ateşler yakmak suretile mücadeleye girişmelerini tavsiye eylerim.

İSPİRTO FABRİKASI

Şeker fabrikası pancarlardan şeker usaresini ihraç ettikten sonra bu usareden şeker halinde tebellür etmeyip tegeri kalan ve Melâs denilen siyah koyu şuruptan ayrıca ispirto istihsal olunmaktadır. Bunun için de şeker fabrikasının yanı başında son sistem ve çok muazzam bir fabrika daha inşa olunmuştur.

Bu fabrika yevmiye (10,000) litre ispirto çıkarmaktadır ki, bu sene mezkûr miktar (1,600,000) litreye çıkarılmıştır. Memleketimizde istihlâk edilen ispirtonun miktarı da hemen bu kadardır. Eğer ki benzinlere % 25 miktarı ispirto karıştırılması kabul edilecek olursa fabrika bundan çok müstefit olacak ve hariçten ithal olunan milyonlarca kilo benzinlerin dörtte biri gelmemiş olacaktır.

Bu fabrikayı da kimyager Ali Rıza Bey ve mütehassıs Herştaynerle birlikte dolaştım ve gördüğüm faaliyet içinde maddiyatım eriyerek sırf maneviyatımın kuvvetile kapıdan dışarı çıkabildim.

KİMYAHANELER

İspirto fabrikasının genç kimyageri Ali Rıza Bey Fransada tahsil görmüş kıymetli bir gençtir. Ve lâboratuarı çok zengindir ve Türkiyemizde bir misli daha yoktur. Mumaileyh ihzar eylediği sulp mayalardan mikroplar alarak bana mikroskop altında göstermiştir.

Şeker kimyahanesi de kimyager Mecit ve Nusret Beyler tarafından idare olunmaktadır. Bunlar da Almanyada tahsil görmüşlerdir. Kimyagerlerin vazifeleri çok mühimdir. Fabrikalar çalışırken zararlar nedir? İşleme tarzı nasıldır? Bunları tetkik ederek fabrikayı ikaz ederler. Burada pancarların bünyeleri de tetkik ve tahlil edilir. Nusret Bey altı sene den beri fabrikada çalışmaktadır. Makinelerin Almanyadan arkası alınıncaya kadar orada beklemiştir. Bu genç kimyagerler fabrikaların kıymetli birer unsurudurlar.

ŞEFİK BEY

Fabrikalar müdürü Şefik Bey büyük bir nezaketle odasında beni kabul eylemiştir. Mumaileyh benim buraya geldiğimden haberdar edilmiş olduğu cihetle vüruduma intizar eylemekte idi. Şefik Bey genç, faal ve vazifesine âşık bir zattır. Galatasaray sultanisinden çıkmış, ziraat tahsili için Almanyaya gitmiştir.. Sekiz sene orada kaldıktan sonra Harekâtı Milliyeye iştirak eylemiş ve Çifteler çiftliğinde staj yaparak 927 senesinde Ziraat Umum müfettişi sıfatile şirkete girmiş ve beş ay evvel de müfettişlik uhtesinde kalmak üzere fabrika müdürlüğüne terfi edilmiştir.. Halûk, nazik ve çok centılmen olan Şefik Bey fabrikanın idaresinde büyük bir kabiliyet göstermekte ve arkadaşları arasında çok sevilmektedir.

Ragıp KEMAL

SİNEMA

Sarışın Lilianın tatili

Bir müddet evvel bütün sinema meraklılarını müteessir eden bir havadis çıktı. Hakikaten havadis çok müthişti. Hâdiseyi karilerimize anlatalımı

Bütün dünyanın sevdiği ve sinema ekranlarında bilhassa son senelerde büyük muvaffakıyetler kazanan sarışın Almana(rtisti Lilian Harvey stüdyoda bir kaza geçirmiş. Lilian bir film çevirirken bir merdivenin üstünden başı üzerine düşmüş, kendisini muayene eden doktorlar menegite ihtimalinden bahsetmişler. Dünyanın en fazla populaire olan bir artistinin bu vaziyette olması sinema meraklılarını gayet haklı olarak endişeye düşürmüştür. Halbuki kaza hafif savuşturulmuş ve Harvey iyileşmiştir. Lilian Harvey yalnız Almanyanın en sevilmiş artisti değil, bütün Avrupanın hattâ bütün dünyanın en sevilen artistidir. Kazaya maruz kaldığı zaman sıhhatini soran ve bütün dünyadan gelen binlerce mektup almıştır. Artistin mutat hayatında her sabah odası muhtelif perestişkârları tarafından yollanan buketlerle dolar. Mesai arakadaşlarının hemen hepsi sabahları Lilianın yatak odasını toplarlr ve sempatik artist ile hiç olmazsa bir saat rahatça otururlar.

(Prenses emriniz) (Kongre eğleniyor) ve (Sarışın Hülya) filmlerinden Harveye partönerlik eden bilhassa Henry Garat Lilian Harveyin hastalığında hemen hemen hiç yanından ayrılmamıştır. Lilian Harvey iyi olur olmaz ilk yaptığı iş çalıştığı firmadan izin alarak doğruca soluğu her sene gitmeğe mutat edindiği güneş ve deniz memleketine gitti. Parisin şimal istasyonuna ayak basar basmaz Harvey karşısında bir gazeteci buluyor ve on aayak üstünde şunları söylüyor:

— Payitahtınızda oturacak değilim, sadece geçiyorum, doğruca Yuan - les - Gius'e gidiyorum. Burasını çok sevdiğim iki senedir oraya gelmemden herhalde anlamışsınızdır. Onun için hiç vakit kaybetmek istemiyorum.

— Çok mu hasta idiniz?

— Oh! evvel çok hasta idim maamafih bütün memleketlerden aldığım samimî mektuplar bu çok sıkıntılı zamanlarda bana birer şifa merhemi tesiri yaptı.

— Yuau - les - Puis'de fazla kalacak mısınız?

— Üç dört hafta kadar oturacağım. Daha fazla kalmağı çok isterdim, lâkin Berline avdet etmek zaruretindeyim. Çünkü yeni bir film yapacağım. Bu filmi Conrad Veidt ile partiner olarak oynayacağım.

Filmin isminin ne olduğunu henüz ben de bilmiyorum. Çünkü bu Berlinden ayrıldığım zaman dhaa takarrür etmemişti. Yalnız en sevdiğim nokta bu filmin 1850 tarihindeki kostümlerle olmasıdır. Benim en isteyerek çevirdiğim filmler eski kostümlerle olanlardır. Kongre eğleniyor filmi de bu zümredendir.

— Tatilinizi nasıl geçireceksiniz?

— Kelimenin ihtiva ettiğitma mânasile istirahat edeceğim. Uzun mesai günlerinde yorulan vücudümü ve kafamı hiç bir sây yapmıyarak ve düşünmeyerek dinleneceğim.

— Herhalde bir parça jimnastik yaparsınız değil mi?

— Tabiî. Bilhassa Côted'azur'ı tercih etmem bu noktadandır.

Deniz sporlarile meşgul olacağım.

Lily Damita evlendi mi?

Lily Damita en ziyade Amerikanlaşmış Fransız artistlerinden biridir ve Amerikada en ziyade kendisinden bahsettirmeğe muvaffak olanı da odur. Bütün diğer artistleri olduğu gibi, onu bazan şu adamla, bazan bu adamla evlendirirler. Lily Damita da tekzip etmez. Eğer birgün hakikaten evlense, artık kimse inanmayacak. Maamafih geçen sene Fransaya geldiği zaman henüz evlenmeğe hiç niyeti olmadığını söylemişti. Son defa Honolulu'ya seyahatinde Sidney Smith yanından hiç ayrılmıyordu. Gazeteciler derhal her ikisini nişanladılar. Yukarıdaki resimde ortada Lily Damita, solda Sidney, sağda Nevyorkun maruf bangerlerinden Percy Pyne.. Lilynin bu banger ile de evlenecegi kaç defa şayi olmuştu..

Sinema artistleri içinde en çok boşanıp evlenenlerden biri de Norma Talmadge'dır. Şimdi dördüncü defa olarak boşanıyor.

Feci bir otomobil kazasına uğradığını haber verdiğimiz Matmazel Florell eyileşir eyileşmez Folie Bergere'in yeni rövüsünde rol alacaktır.

Florelle

Florelle'in de san'at hayatına başlangıcı hayli gariptir.

Umumî harp zamanında... Florelle müzik hollerde şarkı söyleyordu ve ismi de hemen hemen hiç malûm değildi.

1916 da bir gün bir taksi otomobiline bindi ve otomobilde Fransız millî müdafaasına ait vesaik buldu. Bütün bu mahrem vesaiki ceneral Dannignes nasılsa otomobilde unutmuştu. Tabiî hükûmet bu mühim unutkanlığı mukabelesiz bırakmadı. Fakat Florelle vesaikin ehemmiyetini anlayıca, derhal ciheti askeriyeye gitti. Orada kendisini uzun uzun isticvap ettiler. Ve en nihayet te casus olduğuna hükmettiler. Üç gün mahpus kaldı. Tahkikat, tahkikat.. Florelle'in bu işte hüsnüniyetle hareket ettiği sabit oldu. Kendisini tahliye ettiler.

Fakat bazan felâketin de olurmuş hayırlısı.. Bu maceradan sonra Florelle' şöhret aldı, ismi dudaklara yayıldı ve bu şöhreti sinemaya geçmesine haylı yardım etti.

Spor

Türkiye futbol birinciliklerini neşrediyoruz

Musabakalar İzmirde olacak ve grup oraya mümessil takımını yollayacaktır..

1931-32 mevsimi Türkiye Futbol Birinciliği müsabakaları aşağıdaki esaslar dairesinde yapılacaktır:

Teknik kısım:

1 — Mıntaka birincileri, ilk devre müsabakalarını Gruplarda yapacak ve Grup birincileri finalde karşılacaktır.

A) Gruplandırılan mıntakaların isimleri ve grup merkezleri şunlardır:

I. Grup (Müsabaka yeri: Eskişehir): Ankara, Bursa, Eskişehir, Kütahya mıntakaları birincileri.

II. Grup (Müsabaka yeri: İstanbul): Bandırma, Edirne, İstanbul, Kocaeli mıntakaları birincileri.

III. Grup (Müsabaka yeri: İzmir): Balıkesir, Denizli, Isparta, İzmir, Manisa, Uşak mıntakaları birincileri.

IV. Grup (Müsabaka yeri: Mersin): Antalya, Çukurova, Diyarbekir ,Konya mıntakaları birincileri.

V. Grup (Müsabaka yeri: Samsun): Giresun, Samsun, Trabzon mıntakaları birincileri.

B) Grup birincileri arasında yapılacak final müsabakaları Beşinci oKngre kararı mucibince İzmir'de olacak ve Türkiye Futbol Birincisi taayyün edecektir.

2 — Müsabakalara iştirak edecek mıntaka birincileri azası behemehal lisanslı bulunacak ve mıntaka şampiyonluğunu Federasyona tasdik ettirmiş olacaktır .

3 — a) Final müsabakalarına başlanacak günde ve ilk müsabakadan evvel bütün müsabıkların — alfabe sırasında— iştirakile İstiklâl Marşı çalınırken bayrağımız selâmlanacak ve bunu müteakip bir geçit resmi yapılacaktır. Müsabakaların neticesinde Türkiye Futbol Birinciliğini kazanacak takıma mükâfat tevdi olunacaktır.

b) Müsabakalarda bir defa — hükmen veya filen — mağlûp olan taraf ondan sonras ıiçin müsabakalara iştirak hakkını zayi edecektir.

c) Bir maçta her ne sebeple olursa olsun oyuncu değiştirilemiyecektir.

d) Hakem kararlarına — mutlak surette — itaat etmiyen ve onun hareketine müdahale eden ve spor terbiyesine muhalif hallerde bulunan oyuncular, takımlar veya idareciler Türkiye Birinciliği müsabakalarından derhal ihraç edileceği gibi bir seneye kadar boykot cezasile tecziye edilecektir.

e) Muayyen vaktinde sahada ispatı vücut etmiyen takımlar hükmen mağlûp addedilecektir.

f) Sahanın inzibatından ve nazama uygun olarak tanziminden grup merkez heyetleri mes'ul olacaktır.

g) Hakemler veyan hakemleri sahada karşılaşan iki tarafa mensup olmıyacaktır.

h) Maçlarda beraberlik halinde oyun çeyrek saatlik haftayimle yarım saat temdit edilecektir.

4 — Müsabaka komiteleri: Bu komiteler, eFderasyonca tayin edilecek müsabaka komiserinin riyasetinde olarak ,müsabakalara iştirak edecek mıntaka birincileri mümessillerinden terekküp edecektir.

Komitenin vazifesi: Müsabakalarda karşılaşacak takımları kura ile tesbit ve hakemleri tayin ve maç saatlerini tesbit ve ilân etmek. Maçların muntazaman icrasına nezaret etmek, müsabakalara girenlerin isimlerini ve lisans numaralarını hakem raporlarile beraber Federasyona bildirmek.

Sahanın umumî manzarasının, timlerin ve hakemlerin fotoğrafilerini aldırıp eFderasyona göndermek.

Netice hakında umumî rapor vermek.

5 — Kafiler, 2 si idareci (birinin hakem olması şayanı tercihtir) ve 16 sı idmancı olmak üzere 18 kişiden mürekkep olacaktır.

6 — aMçların programı berveçhiatidir:

. Eskişehir Grupu:

Ankara, Bursa ve Kütahya mıntaka birincileri 6-10-1932 de Eskişehire gelecekler.

7-10-1932 cuma : 1 — 2, 3 — 4 : numaralı takımlar arasında maç.

8-10-1932 de mağlûplar Eskişehirden hareket edecekler.

9-10-1932 pazar 1, 2 galibi — 3, 4 galibi arasında maç.

10-10-1932 galip takım İzmire hareket edecek ve mağlûp takım yerine avdet eyleyecek.

II. İstanbul Grupu :

aBndırma ,Edirne ve Kocaeli mıntakaları birincileri 6-10-1932 de sİtanbula gelecekler.

7-10-1932 cuma : 1 — 2, 3 — 4 : numaralı takımlar arasında maç.

8-10-1932 de mağluplar İstanbuldan hareket edecek.

9-10-1932 pazar 1, 2 galibi — 3, 4 galibi arasında maç.

10-10-1932 mağlûp takım yerine avdet edecek.

11-10-1932 de galip takım İzmire hareket edecek .

III. İzmir Grupu:

Balıkesir, Denizli, Isparta, Manisa ve Uşak mıntakaları birinciler 29-9-1932 de İzmire gelecekler .

30-9-1932 cuma 1 - 2, 3 - 4 numaralı takımlar arasında maç .

1-10-1932 de mağlûplar avdet edecek.

2-10-1932 pazar 5 - 6, 1, 2 galibi — 3, 4 galibi arasında maç.

3-10-1932 de mağlûplar avdet edecektir.

7-10-1932 cuma 5, 6 galibi — 1,2 3, 4 galibi arasında maç.

8-10-1932 mağlûp avdet edecek ve galip 14-10-1932 final müsabakalarına iştirak için İzmirde kalacaktır.

IV. Mersin Grupu:

Diyarbekir ve oKnya mıntakaları birincileri 6-10-1932 de ve Antalya — 3-10-1932 de Mersine gelecekler

7-10-1932 cuma 1 - 2, 3 - 4 numaralı takımlar arasında maç.

8-10-1932 mağlûplar yerlerine avdet edecek.

birincisi — vapur zarureti dolayisile

9-10-1932 pazar 1, 2 galibi — 3, 4 galibi arasında maç .

10-10-1932 de mağlûp hareket edecek .

13-10-1932 de İzmirde bulunmak üzere galip takım hareket edecektir

V. Samsun Grupu:

Trabzon ve Giresun mıntakaları birincileri 29-9-1932 de Samsunda bulunacaklar.

30-9-1932 cuma 1 - 2, 3 - 4 numaralı takımlar arasında maç .

2-10-1932 pazar 1, 2 galibi — 3, 4 galibi arasında maç.

3-10-1932 mağlûplar Trabzon istikametine hareket edecek.

6-10-1932 de galip takım Samsundan İstanbula ve 11-10-1932 de İstanbulan İzmire hareket edecektir.

VI. Final Grupu :

13-10-1932 ye kadar Grup birincileri İzmire gelecek .

14-10-1932 cuma geçit resmi ve 1 - 2, 3 - 4 numaralı takımlar arasında maç.

15-10-1932 mağlûplar yerlerine hareket edecek.

16-10-1932 pazar 5 - 1 2 galibi arasında maç.

17-10-1932 mağlûp avdet edecek.

21-10-1932 cuma 3.4 galibi — 5, 1, 2 galibi arasında maç, ve Mükâfatı .

22-10-1932 avdet .

Memlekette

Bir kamyon İnfilâkı

Benzin deposu nasıl iştial etti?

TEKİRDAĞ — Burada çok feci ve korkunç bir yangın olmuş, bir kamyon benzin alevleri içinde müteadiyen yanmış, bir şoför muavini de tehlikeli surette kavrulmuştur.Geceleyin Muratlı istasyonundan şehrimize gelmekte olan bir kamyonun benzin deposu delinmiştir. Şoför muavini yere inmiş ve kamyonun altına girerek depoyu tamir etmek istemiştir .Fakat karanlıktan etrafını göremediği için kamyonun şoförü kibrit çakmıştır. İşte çakılan bu kibritin tesirile yere dökülmüş olan benzin derhal alev almış, bu alev depoya da sirayet ederek kamyon infilâk gürültüleri arasında yanmıya başlamıştır. Hâdise o kadar ani olmuştur ki yolcular ve şoför şaşkınlık arasında bin müşkülâtla kaçabilmişlerdir. Neticede kamyon tamamen yanıp kül olmuş, şoför muavini de yüzünden ve diğer yerlerinden tehlikeli surette yanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Bir sabıkalı Yakalandı

İZMİR, — Evvelki gün zabıtaca, senelerdenberi aranmakta olan Mustafa oğlu Cemil isminde meşhur bir sabıkalı yakalandı. 15 senedenberi İstanbulda ve İzmirde muhtelif kasa hırsızlıklarının ve cinayet hâdiselerinin failî olan bu adam bir senedenberi burada bulunuyormuş. Çemil tevkif edilerek hapishaneye gönderilmiştir.

Bor Belediye reisi

Bor kazası Cumhuriyet Halk Fırkası ve Belediyesi reisi Sadık Bey vefat etmiştir .

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Tevfik Rüştü B. dün geldi

(Başı 1 inci sahifede)

Tevfik Rüştü Beyle birlikte mezunen Ankarada bulunan Bükreş sefiri Hamdullah Suphi B. de şehrimize gelmiştir.

Tevfik Rüştü Bey, bir müddet Gazi Hz. nin nezdlerinde kaldıktan sonra İngiliz sefiri Sir George Clark'ın şerefine verdiği ziyafette hazır bulunmuştur.

Ziyafette Tevfik Rüştü Beyden maada, Fransız sefiri Kont de Chambrun, Bern sefirimiz Cemal Hüsnü ve Siirt meb'usu, M. Meclisi Hariciye encümeni reisi Mahmut Beyler ve İsviçre sefiri M. Henri Martin, Danimarka sefiri M. Schon, Alman maslâhatgüzarı Von Fabricires, Belçika maslâhatgüzari M. Motte, Amerika maslâhatgüzarı M. Schaw ve İngiltere sefareti erkânı hazır bulunmuşlardır. Tevfik Rüştü B. saat 15 te Tokatliyan oteline giderek bir müddet istirahat etmiş ve saat 17 de İsviçre sefiri M. Henri Martin'in ziyaretini kabul etmiştir. Vekil B. bundan sonra Dolmabahçe sarayına giderek Gazi Hz. tarafından kabul buyurulmuştur.

İtalyan merahhas heyeti

ROMA, 20 .A. A. — Başvekil M. Mussolini, Milletler cemiyetinin gelecek içtimaına iştirak edecek İtalyan başmurahhası ve hariciye nezareti kalemi mahsus müdürü baron Aloisi ile dün görüşmüş ve İtalyan murahhas heyetinin Cenevrede göstermesi lâzım gelen faaliyet hakkında kendisine bazı talimat vermiştir.

Osmanlı Borçları

(Başı 1 inci sahifede)

Yeni esaslar, eski mukaveleye nisbetle çok lehimizdedir. Borç miktarı faizlerle birlikte yekûn itibarile mühim tenzilâta tabi tutulmuştur.

Fransa ile olan bütün ihtilâflı noktalar yakında tamamen halledilecektir. Cereyan eden mükâlemeler ve temaslar memnuniyete şayan haldedir.

Fransız sefiri kont de Chambrun'un iki devlet münasebatın da hayırlı hizmetler gördüğü temin olunmaktadır. Kuvvetli bir rivayete göre sefir, meselelerin hallini müteakip terfian Vaşington sefaretine tayin olunacaktır.

Kabinede Tebeddülât Olmayacak

(Başı 1 inci sahifede)

ederek tebrik etmişlerdir.

Reşit Galip Beyi makamında ziyaret ettim. Bana kısaca şu beyanatta bulundu:

— İşe başladım. Umumî maarif meseleleri hakkında Başvekilimden talimatlarımı aldım. Şimdilik söyleyecek başka bir şey yoktur.

Esat Beye telgraf

Reşit Galip B. sabık maarif vekili Esat Beye bir telgraf çekmiştir. Telgrafında ezcümle diyor ki:

" O kadar faziletle üzerinde çalıştığınız işe başladığım bu günde hatıranızı hörmetle yadederim."

Maarif Vekili cumartesi günü Dil kurultayında bulunmak üzere İstanbula hareket edecektir.

Tamim

ANKARA, 20. A. A.— Yeni Maarif Vekili Dr. Reşit Galip Beyefendi işe başlarken maarif teşkilâtına şu tamimi göndermiştir:

Maarif Vekilliğine bugün başladım. Düstürumuz büyük yarına tez varmak için bilgi ile imanla intizam la usanmıyan azimle çalışmaktır.

Maarif Vekili
Dr. Reşit Galip

Reşit Galip B. geliyor

Yeni Maarif Vekili Reşit Galip B. in Dil Kurultayında hazır bulunmak üzere iki üç güne kadar şehrimize avdeti beklenmektedir.

Maarif Vekâletinde değişiklik olacak mı?

Maarif Vekâletini Reşit Galip B. in deruhte ederek Ankara'ya gitmesi üzerine, Ankara'da bulunan Maarif müdürü Haydar B. oradaki ikametini bir iki gün için temdit etmiştir.

Reşit Galip B. in Vekâlet vazifesini ifaya başladığı dün resmen şehrimiz Maarif idaresine tebliğ edilmiştir. Vekâlet makamındaki bu tebeddül Maarif erkânı arasında bazı değişikliklerin takip edeceği söylenmekle beraber, bu hususta şehrimiz Maarif mehafilinde hiç bir müsbet malûmat mevcut değildir. Şu veya bu tebeddülâtın vuku bulacağı yolun-

İki mühim kararname daha neşrediliyor

(Başı 1 inci sahifede)

ları tadil mahiyetinde olacaktır.

Tadil olunan esaslar

Yeni kararnameler ile tadil olunacak ve ipka edilecek esasları bildiriyorum:

1 — Beş numaralı para kıymetini koruma kararnamesinin yedinci maddesile vazolunan esas kaldırılacaktır. Yani Türkiyede mukim hakikî ve hükmî şahıslar bundan böyle ellerine geçecek dövizleri Cümhuriyet Merkez bankasına bildirmeğe mecbur olmayacaklardır.

Beş numaralı kararname ile vazedilmiş bulunan bu hüküm bir çok kimselerin paralarını kaçırmalarını, bir çoklarının apartıman yaptırmak suretile servetlerini taşa toprağa bağlamalarını ve millî sermayenin bir kısmının bu yüzden harice gitmesini intaç etmiş ve umumî bir emniyetsizlik havası uyandırmıştır.

Hükûmet yeni kararname ile endişeli bir vaziyet doğuran böyle bir esası kaldırmağı faydalı görmüştür. Zaten hükûmet bu esası koyarken ancak ihsaî bir malûmat elde etmek maksadını istihdaf etmişken bu hareketi yanlış tefsirlere meydan vermiştir.

2 — Evvelce tüccar gümrüklerde muamele vergisini tediye eder, makbuzunu alır ve bu makbuzla bankaya müracaat ettiği zaman dövizini derhal tedarik edebilirdi.

Son zamanlarda bu esas kaldırılmış ve muamelenin mürakabe komisyonundan geçmesi esası konmuştu. Yeni kararname ile eski vaziyet bazı ufak kayıtlarla idame olunacaktır. Yani bu tâlî kayıtlara riayet şartile banka gişelerinden döviz tedarik edilebilecektir.

Beyanname

3 — Gümrüklere ihraç olunan mallar için dört beyanname verilmek usulü konmuştu. Bunlardan biri İktısat vekâletine gönderilirdi. Bu usulün fazla külfetli olduğu kadar faydası da görülmemişti. Tatbikatta müşkülâtı mucip görüldüğünden vekâlete gönderilmesi lâzım gelen beyanameden sarfınazar edilmesi takarrür etmiştir.

4 — Döviz mürakabesi ikame etmiş olup ta evvelki sene Türkiyeden idhal edilen Türkiye eşyasına ait dövizlerin tedarik ve ihracına müsaade etmeyen veya bu müsaadeyi tehir eden memleketlerin Türkiyeye vaki idhalâtı için mevcut kayıtlar muhafaza olunacaktır. Yani bu idhalât için talep edilen dövizlerin karşılığı Türk lirası olarak Merkez Bankasına yatırılacak ve ancak bu suretle bu malların idhaline müsaade olunacaktır.

Hattâ ihracat mallarımızı kabul etmeyen ve ihraç edilmiş mallarımıza döviz vermemek suretile menfi tedbir alan memleketlerden yapılacak idhalât kredi ile alındığı takdirde bonolar ibraz edilse bile nazarı itibara alınmayacak ve kıymetlerinin mukabili Türk parası Merkez bankasına yatırılmadıkça idhalleri ne müsaade edilmeyecektir.

Hariçten şeker girebilecek mi?

Piyasada şayi olan bir habere göre memlekete şeker idhali Heyeti vekile kararile menedilmiş ve bu karar icap edenlere tebliğ edilmiştir. Şekerin idhali memnuiyeti muvakkat bir zaman içindir. Bundan evvelki kararnameye göre şekerin bazı kuyut ve şerait altında idhali serbest bırakılmıştı. Şekerin idhali menedildiği takdirde piyasada şeker buhranı olacağı hakkındaki endişe varit değildir. Bizim tahkikatımıza göre Uşak ve Alpullu şeker fabrikaları istihsal devresinde bulunuyorlar. Bu millî fabrikaların şimdiden mühim stokları bulunduğu gibi her gün vasatî olarak 25 - 30 vagon şeker istihsal ediyorlar. Yerli şekerler memleketin dört aylık ihtiyacına tekabül ediyor. Tabiî ki hükûmet şeker istihlâk edilmeden hariçten şeker celbine müsaade edemez. Onun için hükûmetin millî fabrikaların mahsulâtı bitinceye kadar şeker idhalini menetmesi kuvvetle muhtemeldir. Piyasanın şekersiz kalması varit değildir. Memleketin şekerleri istihlâk edildikten sonra hariçten istenildiği kadar şeker getirtmek daima mümkündür.

Bu hususta Ankara muhabirimizden gece şu malûmatı aldık:

ANKARA, 20 (Telefonla) — Pazar günkü Heyeti vekilede şeker, kahve ve çay hakkında bir kararname müzakere ve kabul olunmuş ve âlî tasdika arzedilmiştir. Malûmudur ki şeker ve kahve ve çayın bir elden idaresi hakkındaki kanununa ilâve edilmiş bulunan bir kayıtla 31 mayıs tarihinden evvelki siparişler kanun hükümlerinden müstesna tutulmuştur. Ancak bu mallar memlekete geldiği zaman kontenjana tâbi olarak idhalleri lâzım gelirken bir kararname ile serbestçe idhallerine müsaade olunmuştu. Bu vaziyet bir çok suistimallerin hususlüne sebebiyet vermiş bulunduğundan yeni kararname ile 31 mayıstan evvel yapılmış siparişlerin kontenjana tâbi olarak memlekete idhalleri esası vazedilmiştir.

Kola'nın kurtuluş günü

Kalenin selindi nahiyesinde Kurtuluş bayramı candan ve büyük tezahüratla yapılmıştır. Resmimiz yapılan merasimden bir intibaı tesbit etmektedir.

ettiği beyan edilmekte ve yeni Vekilin tetkikatı netayicine ve icraatına intizar edilmesi daha

Reşit Galip B. in Ankara'ya gitmesi üzerine şehrimizde bulunan Maarif erkânından bazıları

Henüz bir şey Yok

(Başı 1 inci sahifede)

iki büyük Kumpanyadan başka bunlardan sonra gelen İsteaua Romano ve Türk Petrol Şirketleri başlıca faaliyette bulunan teşekküllerdir.

Türkiye'nin senevî petrol istihlâki vasatî 45 bin tondur; İstanbul bu mikdarın yarısına yakın kısmını sarfetmektedir. Memleketimizin senevî benzin sarfiyatı da takriben 30 bin ton dur. Bu miktarların % 45 ini Standardöyl, % 35 ini Neft Sendikat ve üst tarafını diğer şirketler satmaktadırlar. Son zamana kadar, bu Kumpanyalar, Anadolu ve Trakya'yı satış mıntakalarına taksim etmişlerdi; birinin satış teşkilâtı olan yere diğeri gitmiyordu. İstanbul'da bile satış mıntakaları, semt semt, Kumpayalar arasında taksim edilmiş bulunuyordu.

Bu filî tröst yüzünden, gaz ve benzin piyasası bir miktar yükseldi, benzine konan kiloda 2 kuruşa yakın resim de son tereffüde bir az müessir olmuştur. Vaziyet bu merkezde iken, Standardöylün her tarafta, köylere kadar ajanları bulunması yüzünden gittikçe sarfiyatını arttırdığını gören, diğer şirketler, kendilerinin sarfiyatını da tezyit çarelerine başvurmıya başlamışlar, Eskişehir'de, Bursa'da ve semt semt şehrimizde satış barakaları vücude getirmişlerdir. Kumpanyalar arasında ilk rekabet bu suretle başlamış, petrolun kilosu 21,5 kuruş iken şirketler tüccara ve bakkallara 20,5 kuruştan satış yapmışlardır. Benzinin kilosu da 27 kuruş 10 para iken 26 kuruşa kadar düşmüştür. Perakendeciler, bu fiatlara bir iki kuruş zam yaparak satış yapmaktadırlar.

Bu rekabet devam ederse fiatlerin bir az daha düşeceği tahmin edilmektedir. Maamifh, bu rekabet te şarka ve Karadeniz sevahiline şamil bir mahiyet ve nüs'at alamıyacaktır. Çünkü yolcu vapurlarına gaz kabul edilmemekte, yalnız gaz yükletip vapur sevki ise Standradöyl ve Neft Sendikat'tan başkalarının hesaplarına uygun gelmemektedir. Bu itibarla, oralarda rekabet imkânı zaiftir.

Gaz Kumpanyaları arasında bir vaziyeti hususiye daha mevcuttur.

Standardöyl, tüccar ve Neft Sendikat'la İsteaua Romano maden sahibidirler. Standard, sattığı gazı, madencilerden satın almaktadır. Madenci şirketler için gazın bedeli ikinci derecede gelmekte, onlar evvelâ navlun, sigorta ve sair masrafları çıkarmayı düşünmektedir. Rekabet şiddetlenirse, Standardöyl'ün indirmek mecburiyetinde kalacağı mali, memleketin uzak yerlerinde rakipsiz bulunduğundan oralarda fiatleri yükseltmek suretile tediye mecbur kalacağı rakipleri tarafından tahmin edilmektedir.

Vaziyet, onu gösteriyor ki, halkın binnisbe ucuz petrol ve benzin tedarik edebilmesi, Kumpanyaların elindedir. Kumpanyalar arasındaki rekabet te halkın lehine olacaktır. Herşeyden evvel, memlekette petrol sarfiyatını azaltmak için elektrikten istifade edilmesi lâzım gelmekte ise de, petrol Kumpanyaları, petrol satışında lâmba tenviratının yüzde 10 nisbetini geçmediğini, elektrikten istifade hududu ne kadar tevsi edilse petrol istihlâkâti umumiyesinin nihayet % 15 - 20 nisbetinde azalacağını ve Türkiye'de 5 - 6 gaz kumpanyası için kâfi faaliyet sahası bulunduğunu iddia etmektedirler.

Benzine gelince, bu meta için her sene harice külliyetli paramız gitmektedir. Benzine ispirto karıştırmak ve bu sayede ihtiyaçtan fazla ispirto istihsalâtımıza mahalli sarf bulunması için yapılmakta olan tetkikatın bir an evvel neticelenmesi hararetle beklenmektedir.

İzmirde de tahkikat

Petrol ve benzin fiatleri Anadolunun ekser yerlerinde gene artmıştır. İzmir ticaret müdüriyeti İzmirdeki kumpanyalar hakkında tahkikata başlamış, bu hususta İstanbul ticaret müdiriyetinden de izahat istemiştir.

Buradaki tahkikat henüz bitmediği için İzmir ticaret müdiriyetine bir cevap vermek kabil olamamıştır.

Lisanî Tetkikler

Dil Meselesi

Her fikrî ve edebî değişiklik için elzem olan şey, o tahavvülü taşıyabilecek metin bir "Dil" vücude getirmeye bağlıdır. Bu görüş noktasından lisan meselesi son derece ehemmiyetle tetkik edilmek lâzım gelir.

Dil, ilim ve inkılâbın en kuvvetli ve nafiz vasıtalarından biri ve belki birincisidir. Lisanı sakat bir hatibin, ifadesi bozuk bir muharririn fikirleri ne kadar yüksek ve cazip olursa olsun, birisinin dinleyiciler, diğerinin okuyucular üzerindeki tesiri derin ve devamlı olamaz.

Millî bünye ve harsımızı kuvvetlendirebilmek için evvelâ dilimizin Philologie'sine ait tetebbülere başlamak, sonra da gramerimizi tedvin ve tanzim etmek icap eder. Dilimizin bugünkü hali devam ettikçe muasır cemiyette lâyık olduğumuz mevkie erişmiş sayılamayız. Bundan en çok zarar görecek müstakbel nesildir. Halbuki, yeni hayat ve yeni maarif sistemine nazaran Türk cümhuriyetinin her şeyden mukaddem talep ve istihdaf ettiği gaye geleceğin hâkimi olacak Türk çocuğunun en asrî ve en mütekâmil şekilde yetişmesidir.

Garp milletleri bu yolları bizden evvel geçtikleri için onların mesailerinden ve tecrübelerinden azami derecede istifade ederek, matlûp hedef ve gayemize sür'atle vasıl olmak mecburiyetindeyiz; zira Türk milleti, parlak ve çabuk bir terakkiye susamıştır.

Garpta ve bilhassa XVII inci asırda Fransa, bugün bizim bulunduğumuz, "Dil" müşkülâtı içinde çırpınıyordu; XIV üncü Luis'den evvel Richlieu, Fransız lisanının ıslah ve tanzimine memur olmak üzere Akademiyi tesis etmişti.

XVII inci asır, Fransız dil ve edebiyatının en mes'ut ve dikkati calip bir devridir. Esasan bu devir, ilim ve san'atin terakkisine çok müsaitti. Fransa, Avrupada kaybettiği eski nüfuzunu kazanmış ve dahilde ise Derebeylik'i ezmişti; bu suretle hariç ve dahilde Fransanın nüfuz ve itibarı temin edilerek ilmî ve fikrî inkişafı için çok müsait bir zemin hazırlamıştı. Bu asrın ikinci nısfı Fransa için fikrî terakiyatın en parlak bir devridir. O zamana kadar Rönesans, Reform'un yıktığı İskolastik devir ve zihniyet, Fransada da yıkılmış ve onun yerine Fransız dil ve edebiyatının klâsik devri denilen millî cephesi doğmuştu. XIV üncü Luis muharrir ve müellifleri himayesine alarak onları kibar tabakanın dalkavuğu mertebesinden sıyırmıştı; artık muharrirler, kâfi derecede ilim ve san'atla iştigal edebilecek bir huzur devri idrak etmişlerdi. Felsefe ve riyaziyatta: Dekart'lar, Paskal'lar, Laroşfoko'lar, Fenelon'lar, temaşa ve san'at hayatında: Mollière'ler, Korney'ler Vatür'ler, Rasin'ler, Balzak'lar, Mm. de Sevinyi'ler, Buvalo ve La Fontain'ler, bu devirde en harikalı bedialarile klâsik nümuneleri ibda' ediyorlardı. Esasen millî ve kaideci demek olan klâsik vasfı, bu güzidelerin yarattıkları eserlerden çıkarmıştı.

Bu lâyemutlardan evvel Fransız milletinin lisanı —evvelâ bizde olduğu gibi— mahdut ve muayyen bir zümreye hitap ediyordu.

XVIII inci asırda İhtilâli kebir ile cihana hayret ve takdirlere garkeden Fransız milleti millî benliğini bu asırda yaratmıştı.

Fransız dili, artık eskiden olduğu gibi —bizim arapça ve acemceye mukabil— Yunan, Lâtin dillerinin bir karikatürü olmaktan kurtulmuştu. Sarf ve nahiv fransızçalaşıyor ve bir taraftan da Fransız lisanının kamusu, Akademi tarafından ikmal ve tedvine şalışılıyordu. Bu vazife, altmış senede yapılabildi. Bütün bu faaliyetlerden klaâsik edebiyat intişar ediyordu; bugünkü Fransız dili XVII inci asırda tekarrür ve tebellür etmişti. Vojelâ'nın: dile hâkim olan âmil ilim ve iştikak değil, kullanış tarzıdır nazariyesi esas ittihaz edildi; dil, bu mesai, ve mücadeleler sayesinde vahdetini muhafaza etmiş ve mahallî tesirlerden uzak kalmıştı.

Kibar sınıfın lisanı, ilim ve edebiyat dili olmuştu. Bununla beraber, o zamana kadar lisana giren garabetler de kaide halinde tecelli etmişti. Lisanda bu edebiyat kolaylıkla istihsal edilememişti; asrın birinci nısfında mücadeleler şiddetle devam etmiş ve ikinci nısfında muvaffakıyetle neticelenmişti; bu ıslahatı nazımda vücude getiren Malherbe, her şeyden evvel âliman tarzda ilânı harbetti. O vakte kadar lisanda bir türlü temin edilemiyen vahdeti şiddetle istedi; önüne çıkan bütün muhalefetleri yıktı. Yunan ve Lâtinceden mürekkep, karışık lehçenin düşmanı kesildi. Malherbe, lûgatlardan, kitaplardan değil, halkın öz dilinden, millî sermayeden istifade ediyordu.

Şu izahattan sonra diyeceğiz ki, Türk milleti, orta-çağ içinde teşekkül eden Fransız milletinden ve hattâ tarihten daha eski bir maziye malik olmakla lisanî bünyesini zenginleştirebilecek büyük bir talihe sahip bulunuyor; yalnız, her şeyden evvel, dilimizin tarihî tekâmülünü asır asır araştırarak bir kül halinde metodikman tetkik etmek iktiza eder. Kitap hanelerimiz lisanımızın geçirdiği istihaleleri bize bol bol gösterebilecek eserlerle doludur.

Bugün islâm âlemi dahilinde hars ve medeniyetçe en yüksek bir mevkide bulunduğumuz cihetle bu âleme mensup milletlerin hiç birinden ilmî ve fennî ıstılah almaya mecbur değiliz. Milletimiz, beynelmilel kültür ve tekniği hummalı bir faaliyetle topraklarına çekmiye azmetmiştir. Bu meyanda, dilimizi zenginlettirebilecek kıymetli membalara da malikiz. Türk dilinin muhtelif uzun asırlar arasında nasıl bir değişiklik geçirdiğini anlayabilmek için önümüzdeki mühim vesikalara bakmak kâfidir.

I — Bugün ilim âlemince tanılan türkçe'nin en eski (M. 4 üncü asır. milttan evvel de olabilir) vesikası, Orhun kitabesi: "Türk beyler, Türk atın iti tapgaçgı Beyler tapgaç atın tutupen — manası: Türk Beyler türk adını bırakıp Çinli Beylerin adını alarak."

II — Hicrî 5 inci asırda yazılan ve fakat islâmiyetten evvelki devirlere ait eserleri ihtiva eden Kaşgar'lı Mahmut'un maruf kitaplarından: "Ağtı kızıl bayrak - Toğtu Kara toprak - manası: Kızıl bayrak yükseldi - kara toprak tozdu.

III — Kara - Hanlılar devrinde ve islâm medeniyeti tesiri altında (H. 5) yazılan Kudatkubilik'te artık tek tük arap ve acem kelimelerine tesadüf olunur: Kitap kadrini mabilik lik bilir. Manası: Kitap kadrini ancak ilim erbabı bilir.

IV — İbetüllhakyık'tan (H. 6): Bilik bırla bilinür saadet yolu - manası: Saadet yolu ilim ile bilinir.

V — Çağatay şairi Sekkâkî'den: "Eymenim göglümnü zülfü tâk perişan eylayan — manası: Ey benim gönlümü zülfü gibi perişan eyleyen.

VI — En eski Azerî şairi (H. 7) Hasanoğlu'ndan Apardı göglümü bir huş kamer yüz canfeza dilber.

VII — Selçukî şairlerinden (H. 7) Seyyat Hamza'dan: Ecel tutmuş elinde bir ulû cam. Nihayet, Hicrî sekicinci ve dokuzuncu asırlarda Osmanlı lisan ve edebiyatı Arap ve Acem dillerinin tesiri altında millî benliğini kaybederek Nerkisî ve Veysî'lerin ellerinde anlaşılmaz, berbat bir şekil almıştı. Avrupalılar, Rönesans'ın kuvvetli cazibesile millî mevcudiyetlerine kavuşurken biz medreselerdeki mugalataları bilâmünakaşa dinlemeye koştuk.

Yukarıdaki misallerden de anlaşıldığına nazaran lisan mütemadî tebeddül etmekle beraber aradaki yakınlık pek barizdir.

Hiç şüphe yok ki ölen bir dil, sun'î vasıtalarla ihya edilemez ve fakat, lisanın tekâmülüne meş'ur bir istikamet verebilir.

Hicrî IX uncu asırda "Muhaketüllûgateyn" i ile türkedip ve lisancılarının en milliyetperveri olduğunu ilk defa isbat eden Çağatay şairlerinden Alişiri Nevaî bu hakikati dört asır evvel sezmişti. Son söz olarak diyeceğiz ki, kanaatımıza nazaran yapılması lâzım olan en mühim iş, güzel dilimizin tarihî tekâmülünün filolojik esaslara göre etüt edilmesi.

Bunun için de Orhon âbidelerinde başlıyarak Uugur, Çağatay, Azerî, Selçukî, Osmanlı lehçelerinin "Dialectique" bir lûgatını vücude getirdikten sonra gramerimizi tedvin etmek, bilâhara da büyük Türk kamusunu yaratmak.

Görülüyor ki, bu da az bir zamanda kolayca yapılabilecek şey değildir. Bu ameliye haricinde bir milletin diline şu ve yahut bu kelime iliştirilemez. Çünkü yaşamaz ve yaşayamaz; nitekim eski medrese lisanının üç dilden mürekkep garip şekilli uydurma tahrir lehçesinin, anlaşılmaz bir hale gelmesinin mühim sebebi de buydu.

* * *

Ulu mürşit ve mürebbimiz Gazi Hz. nin irşat ve nezaretleri altında, (T. D. T. C.) nin mesaisi neticesinde bu kutlu işin de muvaffakıyetle başarılacağından eminiz.

Güzel türk dilinin muasır ve millî hüviyetini kazandıranlar, bu uğurda ilk defa — türkçenin faikiyet ve kudreti için— mukayeseli bir eser yazan büyük Türk alimi "Alişiri Nevaî" nin ruhunu şadetmiş olacaklardır.

Orhan RIZA

Vilâyette

Jandarma Kumandanı

Yeni kumandan dün işe başladı

İstanbul jandrama kumandanı Hüsnü Bey kaymakamlığa terfi etmiş ve Konya vilâyetine tayin edilmişti. Mumaileybin yerine tayin edilen Şebinkarhaisar jandarma kumandanı binbaşı Ziya Bey, dün vilâyete gelerek yeni işine başlamıştır. Ziya Beye muvaffakıyet temenni ederiz.

Fazlı B.

Ailesini götürmek üzere mezunen şehrimize gelen Birinci umumî müfettişlik başmüşaviri Fazlı Bey bugün Diyarıbekire gidecektir. Fazlı Bey, dün arkdaaşlrama veda etmiştir.

Hasan Bey geldi

Büyük M. Meclisi ikinci reisi ve Balkan Birliği cemiyeti reisi Hasan B. dün Ankara'dan şehrimize gelmiş, bir kaç gün istirahat için Büyükada'ya gitmiştir.

Akşam refikimiz

Akşam refikimiz intişarının 15 inci yılını dün idrak etmiştir. Refikimizi tebrik eder ve daimi muvaffakiyetler dileriz.

Bir yıl dönümü Tes'it mi ediliyor?

Teşrinievvelin ikisinde Balkan harbinin ilânının yirminci senesi bitiyor. Bu münasebetle Edirne muhasarasında bulunan muharipleri yadetmek üzere Sofyanın Üçpınar mahallesinde ki Nikolay bahçesinde yapılmış olan abidenin resmi küşat ve takdisi o gün yapılacak ve hatta bu merasime Edirne muhasarasında bulunan alaylar da iştirak edecek ve bir çok resmî ricalde bulunacaklardır.

Askerî tebligat

Beşiktaş As. Şubesinden: Malûl zabitan ve efrat ile şehit yetimlerinin 932 senesi tütün ikramiye defterine herhangi bir sebeple ithal edilemeyenlerin yeniden bir defterin tanzim ve makamı aidine takdim edilecektir şube muntekasinde mükim ve mukayyet bukabil zevatin onbeş gün zarfında şubeye müracaatları.

Biz de bunu İstiyoruz

Mısır'da muazzam bir ziraat müzesi açılıyor

Mısırdan şehrimize dönen Şerife Sıddik Hanım dün bir muharririmize seyahat intibaları hakkında demiştir ki:

— Size Mısırın ziraat müzesinden bahsedeceğim. Bu müze Mısırın hal ve istikbalini, köylünün istirahatini elhasıl bütün milletin refah ve terakkisini alâkadar eder. Bu mükemmel âbidenin çiftçileri sevindirecek bir çok şeyleri ihtiva eden salonlarını gezdiğim zaman bunun gibi bir müessese ye ne kadar ihtiyacımız olduğunu teessürle düşünmekten kendimi alamadım ve içimden diyordum ki kâşke hükûmetimiz zengin olsaydı memleketimizde derhal böyle bir müze vücude getirirdi. Bizimki gibi bir ziraat memleketi olan Macaristanda M. Dopikert ismindeki bir zatın vücude getirmiş olduğu böyle bir ziraat müzesinden memleketin ettiği istifadeyi takdir etmi şolan Mısır hükûmeti mumaileyhi Mısıra celbederek bir müze vücude getirmesine memur etti.

Büyük halâskârımız sevgili Gazimizin yarattığı yeniliklere ve terakkiyata hem de pek yakından ve bütün teferrüatile takdirle alâkadar olan M. Dopikert Macaristanda Turan cemiyetinin müessisi ve reisi sanisi olduğu için tanınmamış bir şahsiyet değildir.

Mısır hükûmeti müzeyi bir ve hattâ iki seneye kadar açmağı ümit etmemesine rağmen böyle mühi mbir işi başarabilmek için M. Dopikert pek büyük mânialar aşmak mecburiyetinde kalmış ve bir buçuk senelik bir müddet zarfında altmışı mütecaviz salon vücude getirmiş, ikmal edilmiş ve bu salonlarda klâsmanlar mükemmel bir intizamla yapılmıştır. Lâburatuvarlar, destgâhlar çok mükemmel bir surette mücehhezdirler, üç karanlık oda ile son sistem fotograf ve sinematograf tesisatı vücude getirilmiştir.

Renkli elçiden yapılmış Mısırda yetişen meyve ve sebzelerin hali tabiîde ve hayvanatı ziraiyenin de ufak modellerini takdirle gördükten sonra bir salonda da bunların tarzı imallerini gördük.

Bazı âlâtı ziraiyenin hakikatleri ve bazılarının da küçültülmüş modelleri o suretle teşhir edilmiş ki bir elektrik düğmesile bunlar harekete geliyor ve nasıl işledikleri görülüyor.

Model ve mücessem harita kısmı hakikaten şayanı takdirdir. O harikulâde münbit olan Mısır arazisinin barajlar yapılmadan ve yapıldıktan sonra kanaller ve derenler yapılmış ufak bir kıt'ada halleri cidden calibi dikkattir. Hakikati pek güzel taklit etmiş olan bu kısımda suların akması ve bütün bir âlemi ziraat olan o küçük Mısırcığı seyrettiğim zaman bütün bu kanalları, derenleri, barajları yapan ve Mısırın en büyük membaı refah ve serveti olan pamuk ziraatini zorla Mısırlı çiftçilere öğreten adamın Mısır da haklı bir surette büyük lâkabile tesmiye edilen Büyük Mehmet Ali Paşanın bir Türk olduğu ve bütün eserini ecnebi işgalinden pek çok evvel yaptığımı iftihar ile düşündüm. Büyük Gazimizin dediği gibi hakikaten Türk kanı müthiş bir kan ve Türk milleti büyük bi rmillet imiş.

Bütün ziraat işlerinin muhtelif edvarında tarzı sayü gayretini gösterir Mısır fellahının (çiftçisinin) küçük modelleri, çok dikkat ve itina ile taklit edilmiş meyve, şeker kamışı ve hurma zerinin muhtelif safahatı gösterilmiştir.

Sonra barajların küçük modeli, Kral Hazretlerinin çiftliğinin modeli. Ahırlar ve sair ziraat ebniyelerinin ufak modelleri gelir. Mısır ve diğer memleketlerde yetişen hayvanatı ziraiyenin alçıdan yapılmış ve camekânların içinde teşhir edilmiş birçok salonlar vardır. Haliskan Arap atının yanında Haliskan İngiliz atının pür ehtişam heykeli görülüyor ve bu suretle itina ve bakım neticesinde bir ırk nasıl ve ne kadar tekâmül edebileceği gösteriliyor. Yarım kan hayvanların muhtelif nümuneleri görülüyor.

Hayvanatı bakariyede ilk yerli inekten tutunuz da tâ İsviçrenin o muazzam smintal cinsine varıncaya kadar her cinsinin bir modeli vardır. Koyun, keçi hattâ mandalar kısmında bizim memlekette yetişen cinslerden hiç bir mangen görmediğime çok müteessir oldum. Bizdeki kıvırcık ve karaman koyunlarımız, tiftik keçilerimiz ve kuvvetli mandalarımızın güzellikleri temsil edilmeğe kendilerine hak verir. Neden Adanamızın pamukları İzmirimizin incir ve üzümleri fındıklarımız, elhasıl mahsulâtı ziraiyemiz teşhir edilmiş olmasın? Almanya, Avusturya, Amerika, Fransa ve sair hükûmetleri kendi mallarını teşhir etmek için müze müdiriyetine müracaat ederek arzularına muvaffak olmuşlar kimi bir oda, kimi de bir camekân temin ederek yerli mallarını teşhire muvaffak olmuşlardır. Mallarımız ve mahsullerimizin orada daimi surette teşhir edilmiş bulunması Mısır ile münasebati ticariyemize mühim bir hâdim olacağı şüphesizdir.

Pamuklara tahsis edilen kısım tasavvur edilebilecek gibi gayet vâsidir. Yerli ve Amerika pamuklarının her cinsi tasnif edilmiş küçük küçük camekânlarda teşhir edilmiştir.

Hububata tefrik edilen yer de kezalik pek büyüktür. Orada muhtelif memleketlerin muhtelif hububat cinsi kökleri ve başaklarile birlikte olduğu gibi teşhir edilmiştir. Tabii ayni suretle Mısırın muhtelif vilâyetlerinin ayrı ayrı cinsleri ve ziraat tarzları gösterilmiştir.

Zevilelyaf nebatat ile bağ tohumları muteaddit olduğu kadar da calibi dikkattirler. Harice sevkedilebilecek mevaddın bu kadar çok olmasına rağmen gerek bu ziraat ve gerekse bu sanaatin Mısırda taammüm etmemiş olması insanı hayrete düşürüyor.

Arıcılık kısmında yerli kovanların yanında Avrupanın müterakki kovanlarını gördüğüm zaman derin bir düşünceye daldım ve neden Mısırlı çiftçinin toprak bir künkten ibaret olan kovanını hâlâ kullanarak yeni sistem bir şey keşfine lüzum gördüğüne hayret ettim.

Eski tarz ziraate iki üç salon tefrik edilmiştir. Firavunların zamanından kalma sapan ve bilhass abinlerce seneden beri hıfzedilmiş ekmek, bal , hurma ve buğday başakları çok calibi dikkattir.

Bu ufak hülâsa zannederim müzenin mahiyetini bildirmeğe kâfi gelir kanaatile şubelere geçmek istiyorum.

Müzenin elli bin kitabı ihtiva eden mükemmel bir kütüphane ve kıraat salonları vardır. Asıl kütüphane takriben şimdiki mikdarın iki misli kadar kitapla techiz edilecektir. Napolyonun heyeti seferiyesi tarafından yapılmış fevkalâde eserler birinci safı teşkil ediyor ve hâlâ şimdiki âlimlerin bile nazarı takdirini celbediyorlar.

Ziraate müteallik her hususu için dört tane istilâm kalemi vakında ahalinin emrine açılacak hükûmet memurları olan mütehassıslar eshabı mesalihin ziraat hakkında ve ziraatin terakkisi hakkında soracakları her türlü suallere cevap vermekle vazifedar olacaklardır.

M. Dopikert müzenin tâ üstünde bir lokanta açmağı ve ayrıca kuşları tetkik etmek için bir istasyon vücude getirmeği tasavvur ediyor, Ziraate müteallik faydalı filmler gösterilecek bir veya iki sinema yapılacakır.

Zirai tatbikata hâdim olmak üzere civarda üç kıt'a arazi satın alınmıştır. Bu sayede müzeyi gezen çiftçi nümunesini müzede gördüğü bir maddei ziraiyenin nasıl neşvünema bulduğunu veyahut nasıl istimal edildiğini de görür.

Hayvanatı ziraiyeden kuşların bahsinde M. Dopikert bunların ziraate olan büyük faydasından bahsederek maalesef Mısırda bunları kâfi derecede himaye edilmediğini teessürle söyledi. Himayei-hayvanata dair memleketimizde bulunan (Türk ceza kanunnamesi)nin 577 ve 526 numaralı maddelerinden ve belediye talimatnamesinin hayvanatı himaye eden mevaddından ve bilhassa zabıtai saydiye nizamnamesinin 37 numaralı maddesi ahkâmından bahsetmeğe benim için bir vesile oldu. Bu kendisini pek çok memnun etti ve samimiyetle bizi tebrik eteti. Bu hayvanların kâfi mikdarda İtalyada da himaye edilmediğinden bahsetti, ziraate nâfi olan böyle kuşların himayesi için beynelmilel bir teşekkülün vücut bulması tecellisini izhar etti.

Bütün bu müzede bizi en ziyade alâkadar edip sevindiren şey o da M. Dopikerin vatanperver bir yerli gibi bütün müze işlerinde adedi pek az olan mütehassısların nezareti altında yerli amelenin kullanılması olmuştur.

Müzeyi çok derin duygularla terkettiğim zaman fikrim kalbim hep muazzez vatanımızda bunun gibi bir müessesenin açılmış olması ve ayni zamanda Mısırda küşat edilecek olan bu müessesede Türk ziraatini gösterir bir iki salonun temin edilmiş bulunması emelile meşgul idi.

Nafıa Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

Ulukışla - Niğde hattı üzerinde 42 inci kilometrede kâin taş ocağından ihraç edilecek (15000) metre mik'ap balâst kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 11/10/932 tarihine müsadif salı günü saat 15 te Ankara'da Nafia Vekâletinde icra edilecektir.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektupları ve 1800 liralık muvakkat teminatlarile cari seneye ait ticaret odası vesikalarını ayni gün ve saatte komisyona vermeleri lâzımdır.

Taliplerin münakasa şartnamesini Ankara'da Nafia Vekâleti Levazım Müdürlüğünden İstanbul'da Haydarpaşa Liman işleri müdürlüğünden tedarik edebilirler. (4884)

İstanbul Erkek muallim Mektebi müdürlüğünden:

Orta kısmın heyeti tedrisiyesinin 22/9/932 perşembe günü saat 14 te muallim mektebinde hazır bulunmaları rica olunur. (4960)

Tekirdağ Vilâyeti Daimî Encümeninden:

22,598 lira 87 kuruş bedeli keşifli Tekirdağ - Muratlı yolunun 17+552 kilometresile 18+073 ve 18+720 kilometreleri arasındaki üç adet köprünün tamiri münakasası kapalı zarf usulile 25 Eylûl 932 tarihine kadar temdit edilmiştir.

1 — Şartname, keşifname ve proje suretleri Tekirdağ Yollar Başmühendisliğinden istihsal olunacaktır.

2 — İhalei kat'iye 25 Eylûl 932 pazar günü saat 15 te Daimî Encümence icra kılınacaktır.

3 — Talipler (661) numaralı müzayede, münakasa ve ihale kanununun 10 ncu maddesindeki izahat dairesinde tanzim edecekleri teklif mektuplarına % 7,5 nisbetinde teminatı muvakkateye ait vesaikle inşaatta istihdam olunacak ve (20000) liralık beton arme köprü inşa etmiş bulunması lâzım gelen Fen memurunun bir dairei resmiyeden musaddak vesikasını leffederek yevmi ihaleden evvel makamı vilâyete göndermeleri lâzımdır. (4969)

Büyük Tayyare Piyangosu

3. cü keşide

11 Teşrinievvel 1932 dedir.

Büyük ikramiye 100,000 Liradır.

Ayrıca: 25.000, 15.000, 10.000 liralık büyük ikramiyeler ve 20,000 Liralık bir mükâfat vardır.

İst. Maarif Müdürlüğünden:

Göztepe Amerikan mektebi son sınıf talebesinden olup taşrada bulunmak dolayısile geçen hafta yapılan Yurt Bilgisi imtihanına yetişemiyenlerin ve Senbenuva lisesi son sınıf talebesinin yurt bilgisi imtihanı 22 Eylûl 932 perşembe günü saat 10 da erkek muallim mektebi binasında yapılacaktır. Alâkadar efendilerin birer fotoğrafla Maarif dairesine müracaatları. (4951)

Askerî fabrikalar ilânları

Barut fabrikaları için 5 : 8 yaşlarında yerli yüksek ve kuvvetli bir çift koşum beygiri ile 4 : 8 yaşlarında bir çift kuvvetli manda mübayaa edilecektir. Satmak isteyenlerin 22-9-932 perşembe ve 27-9-932 pazartesi günleri eski Salıpazarında Askerî Fabrikalar Yollama binasında satınalma komisyonuna hayvanlarile beraber gelmeleri ilân olunur. (4968)

Feyziye Mektebi

Müessisler heyeti riyasetinden:

Kibar Rıza Beyin hiç bir sıfat ve salâhiyeti temsiliyesi olmadığı halde Feyziye mektebi namına resmî makamlara ve sair zevata müracaat ettiği, ve muamelelere giriştiği ihbar edilmiştir. Mumaileyh hakkında takibatı kanuniyeye tevessül edilmiş olmakla beraber kendisinin mektebi temsile ve mektep namına bir muamele yapmağa salâhiyeti olmadığı ve yapmış olduğu hiç bir muamelenin mektebi ilzam edemiyeceği tavzih ve ilân olunur.

İstanbul beşinci icra dairesinden: Bir deyinden dolayı hapis edilip paraya çevrilmesine karar verilen ayaklı Singer dikiş makinası, büfe ve bir adet asma saat 27-9-932 salı günü Beyoğlunda Parmakkapıda Afrika hanında 35 numaralı daire önünde on ikiden itibaren açık artırma ile satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul birinci iflâs memurluğundan: Bir müflise ait her nevi ayakkabıları ve dükkân levazımı mahalin 27 inci salı günü saat 9 dan bed'ile 12 ye kadar devam etmek üzere Çarşı kapuda ayakkabıçılar cemiyeti mezat mahalinde açık artırma ile satılacağından talip olanların vakit ve mahalli mezkûrde hazır bulunmaları ilân olunur .

ZAYİ — 930-931 senesinde Feyziye Lisesi ilk mektebini bitirdiğime dair aldığım tasdiknamemi zayettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığın ilân ederim. Refii Celâl .

ZAYİ — 2772 sicil numerolu arabacılık ehliyetnamemi zayi ettim.Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Mustafa oğlu Şevket.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususi dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

Ankara'nın en büyük Kitap, gazete ve Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyecilik

Anafartalar caddesi Telefon : 3377

Her lisanda gazete mecmua ve kitap

Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri

Etem Pertev ıtriyatı

Kütahya çinileri

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassıs

(Babıali) Ankara caddesi No.60

Merhum Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen

Amelî Hayat Âlimi

(Herbert N. GASSON)un

İDEAL BÜRO

ve

Yeni Müşteri Bulmak San'atı

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası

Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz.

Edirne Kız Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimizin Fransızca muallimliğine tayin edilen Sadiye Abdurrahman H. ile Fizik ve Kimya muallimliğine tayin edilen Sıdıka Raşit Hanımların serian vazifeleri başma gelmeleri rica olunur. (4927)

3 üncü kolordu ilânları

Manisadaki kıt'at hayvanatının dört aylık ihtiyacı olan arpa aşağıda hizalarında gösterilen mahallere teslim edilmek şartile mevkii münakasaya konmuştur. Şartnameyi görmek için komisyonumuza ve münakasaya iştirak etmek üzere de Manisa'da satınalma komisyonuna müracaatları. (770) (4716)

Kırılmamış Arpa	Kırılmış Arpa	Yekûn Kilo	Sureti ihale	Tarihi ihale	Mahalli teslim
21420	54960	76380	Alenî	28-9-932	Uşak
110725	74195	184920	Kapalı zarf	28-9-932	Manisa
60549	26895	87444	Alenî	28-9-932	Kasaba-Salihli
24550	00000	24550	Alenî	28-9-932	Menemen
27600	00000	27600	"	28-9-932	Kırkağaç
400864	244844	156050			Yekûn

* * *

Davutpaşadaki K.O. Topçu Tb.mevcut arpa kırma makinesi ve su tulumbası ve motörün tamiri pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 24-9-932 cumartesi günü saat 17 dedir. Tamire muhtaç motörü görmek isteyenlerin Davutpaşaya ve şeraitini almak istiyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de vaktî muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (80) (4920)

* * *

K. O. ve 1 inci fırka kıt'aları için 11400 kilo yapıncak üzümü pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 24-9-932 cumartesi günü saat 16,30 dadır. ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (806) (4919)

* * *

1 nci, 3 ncü muhabere ve 5 nci piyade alayile Gümüşsuyu hastanesi hayvanatının (70) bin kilo samanı pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 21/9/932 Çarşamba günü saat 15 tedir. Şartnameyi almak istiyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları (800) (4893)

* * *

K. O. Topçu, İstihkâm, Nakliye taburları hayvanatının (66, bin) kilo samanı pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 21/9/932 çarşamba günü saat 14 tedir. Şartnameyi almak istiyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları (799) (4892)

* * *

Bursadaki kıtaat ve askerî lise ihtiyacı için 30.000 kilo şeker kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 13-10-932 perşembe günü saat 15 tedir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün komisyonumuza, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde Bursada fırka satınalma komisyonuna müracaatlar. (795) (4857)

* * *

1 — Edremitteki kıtaat hayvanatı ihtiyacı için 250000 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5 birinci teşrin 932 çarşamba günü saat 10 da yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şeraiti görmek ve almak isteyenler her gün münakasaya iştirak edeceklerin ayni gün ve saatte Edremit satın alma komisyonuna müracaatları. (792) (4827)

* * *

Gümüşsuyu ve Haydarpaşa hastahanelerinin ihtiyacı olan 840 ton Leva maden kömürü pazarlığa konmuştur. İhalesi 24-9-932 cumartesi günü saat 17,30 dadır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müacaatları. (811) (4965)

Beyoğlu, İstanbul ve Kadıköy

Havagazi Şirketleri

tarafından tebliğ edilen ilân

Apartmanların merkezi teshin tesisatı için ecnebi kok kömürünün istimali lehine propaganda yapılmaktadır ve bu kokun kül nispeti az olduğundan kullanılması muvafıktır deniliyor.

Yıkanmış en eyi Ereğli kömürlerinin taktiri ile istihsal edilen gazhane koku filhakika eyi cinsten ecnebî kok kömürüne nispeten biraz daha fazla külü havidir. Fakat bu fark ancak bir fiat farkı ile ifade olunmalıdır. Zira Milli bir mahsul olan gazhane kokunu diğer bilcümle evsafı beyti ve merkezî bütün teshin vasıtaları için mükemmel istimal olunabilir.

Ecnebi kok kömürü şimdi olduğu gibi mahzende teslim şartile tonu 28 lira ve daha fazlaya satılırsa gazhane koku şimdiki fiatile ona müraccat tır. Binaenaleyh müşteriler, millî mahsul olan gazhane kokunu tercih etmelidir .

DOKTOR

EMİN ŞÜKRÜ

Dahili hastalıklar mütehassısı

Her gün öğleden sonra İstanbul Türbe Babıâli Caddesi No. 10

Telefon 2,2622

Naim Vapur İdaresi

İzmir sür'at postası

(20 Saat)

Lüks

ADNAN

vapuru

Her hafta Perşembe

günleri Galata rıhtımından saat tam 18 de hareketle doğru

İZMİR'e

ve pazar günleri İzmir'den saat 14 1/2 da hareketle İstanbul'a avdet eder. Tafsilât için Galata, Gümrük karşısında Site Fransez han No.12 yazıhanesine müracaat. Tel. B. O. 1041.

Romanya Hükûmeti İdarei Bahriyesi

Limanımızdan hareket edecek vapurlar :

DAÇYA vapuru 22 Eylül saat 12 de (Köstence) ye.

DAÇYA vapuru 26 Eylül saat 10 da (Pire, İskenderiye, Hayfa ve Beyrut) e.

ROMANYA vapuru 21 eylül saat 12 de (Köstence) ye .

PRENÇİPEZA MARİA vapuru 27 Eylül saat 16 de doğru (Selâniğ) e. İstanbul-Selânik seyahatı 24 saattır.

Bu vapurlar Avrupa için Köstence den saat 7,15 te hareket eden ve bütün Avrupa için hareket eden trenlerle rabitası bulunan sürat katarile aktarma.

Romanya Hükûmeti vapurların Köstenceye azimet ve avdet günlerinde Oryan Ekspres treninin Calais-Bucarest Vagonli katarı Köstence limanına kadar gelir. Romanyanın başlıca istasyonlarile merkezi ve cenubî Avrupa istasyonları için şimendifer bileti verilir .Romanya ve Polonyanın bütün şehirleri konoşimento ile eşya sevkedilir.

Fazla tafsilât Galata merkez rıhtım hanında kâin umumi acenteliğine müracaat. Telefon Beyoğlu 4828.

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

TRABZON POSTASI

(CUMHURİYET) 21 Eylûl çarşamba 18 de Galata rıhtımından kalkar.

PERTEV MÜSTAHZARI

PERTEV Şurubu

PERTEV Briyantin

PERTEV Kolonyası

PERTEV Pudrası

FABRİKASI

İstanbul Çenberli Taş

Dünya Güzeli

Suadiye Plâjında

Dünya güzeli KERİMAN HALİS Hanım, 22 Eylül perşembe akşamı ve cuma günü gündüz şerefine verilecek müsamerelerde hazır bulunacaktır. Pek zengin eğlenceler tertip edilmiştir. Dühuliye yoktur. Şimdiden masalarınızı tedarik etmeniz mercudur.

BONO

her türlü bonolarla mazbata, karar sureti ve deyin ilmuhaberi ve sair vesikalar üzerine her şekilde işler yapar, Balıkpazar Maksudiye han No 35 Uğurlu zade M. Derviş. — Telefon 23397.

18 inci jandarma Mıntaka Kumandanlığından:

Kilo	Cinsi
60,000	Sığır eti
256,000	Fabrika unu
500,000	Odun
500,000	Saman
400,000	Kuru ot

Yukarıda cins ve miktarları yazılı altı kalem erzak Elaziz, de bulunan Van Piyade Alayı ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin yevmi ihale olan Birinci Teşrinin birinci günü mahalli mezkûr satınalma komisyonuna müracaatları. (4876)

Hanımefendi, Samimî Hıfzıssıhhanız İçin

"LYSOL,, kullanınız. Bütün dünya doktorları; samimî tuvalet ve banyoları için muntazaman "LYSOL,, müstahzarının istimalini tavsiye ederler. "LYSOL,, muzır mikropları imha, terlemenin fena kokularını izale ve muhatiyi tahriş etmez.

„Lysol"

MARQUE DEPOSÉE

Hamburg'ta SCHUELKE & MAYR A. G. tarafından imal olunmuştur. Umumî acentaları: İstanbul'da S. Jacoël mahdumları. Aşağı cins taklitlerinden sakınmalı ve unvanı ticarimizle alâmeti farikamızı hamil olmıyan mümasil müstahzarları reddetmelidir.

Türk Maarif Cemiyeti Menfaatine

BÜYÜK

Eşya Piyangosu

İkramiye Miktarı: 9000 Lira

Keşide tarihi 12 ikinci teşrin 932 - Biletin fiatı BİR liradır. Biletleri bayilerden ve Tayyare piyangosu kişelerinden arayınız. Memurlar bulundukları daire ve Şirketlerden de tedarik edebilir. İstanbul'da tevzi mahalli: Cağaloğlunda Halkevinde Türk Maarif Cemiyetidir.

Kız ve Erkek

Amelî Hayat

TİCARET LİSESİ

İstanbul, Cağaloğlu - Telefon 23630

Orta Kısmına İlk mektep mezunları Lise Kısmına Orta mektep mezunları **kabul edilir.** Kayit devam ediyor. Derslere teşrinievvel bidayetinde başlanacaktır.

Leylî ve Neharî

Kız **Feyziati Lisesi** Erkek

Boğaziçi - Arnavutköy - Çifte Saraylarda

Ana sınıfı - İlk kısım - Orta ve Lise sınıfları

Kayıt için her gün mektebe müracaat edilebilir.

Telefon: Bebek 210

Nafıa Vekâletinden:

15 makas takımı için muktazi (585) adet meşe makas traversi pazarlıkla mübayaa edilecektir. Pazarlık 1-10-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 de Nafia Vekâleti Satınalma komisyonunda icra edilecektir. Pazarlığa iştirak edecek talipler carî seneye ait Ticaret Odası vesikası ve 198 liralık teminatı mu vakkatelerile birlikte komisyona müracaat edebilirler. Taliplerin bu husustaki şartnameyi görmek üzere İstanbulda Haydarpaşada Tesellüm ve muayene memurluğuna, Ankarada Nafia vekâleti Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (4822)

Yüksek Mühendis Mektebi Müdürlüğünden:

22/Eylûl/932 tarihinde kayıt muamelesi nihayet bulacak olan talebenin müsabaka imtihanları Eylûlün 28 inci çarşamba günü saat 9 da Mühendis Mektebinde icra edileceği cihetle meccanî leylî olmak istiyen talebelerin bu anda mektepte bulunmaları lüzumu ilân olunur. (4862)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Kayseri - Sivas hattı üzerinde 439,482,800 ve 512,800 kilometrelerde vaki ocaklardan verilmek üzere 5000 M 3 derece balastın kapalı zarfla münakasası 3 Birinci Teşrin 932 salı günü saat 15 te Ankarada idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Haydarpaşa ve Ankara veznelerinde beheri beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (4811)

Haydarpaşa kömür tahmil ve tahliyesinin kapalı zarfla münakasası 8/Birinci Teşrin/932 cumartesi günü saat 15 te idare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (4825)

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Otomobil ve motörlerde kullanılmak üzere beş ilâ sekiz bin kilo benzin mübayaası alenen münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere İdare Komisyonuna ve münakasaya iştirak için 28-9-932 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 15 de Vilâyet Defterdarlık Dairesinde müteşekkil mübayaa komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4619)

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Mahallesi	Sokağı	No. sı	Cinsi	Müddeti icarı
Abbasağa	Veli Efendi	E. 1 Y. 3	Hane	1 sene
Beşiktaş	Monla Ayazma D.	33	Ahşap hane	"
Kuruçeşme	Kireçhane	4/1	Kâ. hane 22 D.	"
Arnavutköy	Yeni mahalle	E. 87 Y. 49	Ahşap hane	"

Balâda cinsi ve evsafı yazılı emvali gayri menkulelerin müzayedesi bir hafta müddetle temdit edilmiş olduğundan taliplerin yevmi ihale olan 24/9/932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te Besiktaş malmüdürlüğünde satış komisyonuna müracaatları (4934)

En Talihli Kumbara Sahibi Kimlerdir?

2500 Lira Mükâfat

1	Kişiye	750	lira
1	"	250	"
10	"	1000	"
10	"	500	"

Kur'a 1

Teşrinevvel'de Çekiliyor

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Milliyet Matbaası

HER NEVİ

Mecmua | **Duvar Afişleri**

Mektep Kitapları | Mektupluk Kâğıt -

ROMAN | Zarf - Kartvizit -

Fennî Kitaplar | Fatura - El ilânları

TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur

Her Müesseseye Elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

MİLLİYET Kitap Kısmı

Telefon: 24310 - 24319 - 24318

İle Yavrularınızı besleyiniz. Gürbüz, kuvvetli olur. Çabuk yürür. Neş'eli büyür.

Deposu: Bahçekapı

Salih Necati

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden: İstanbul Kasaplar cemiyetinin idare heyeti intihabı 25-9-932 pazar günü saat 10 dan 15 e kadar Sütlücede mezbahai umumî dahilindeki cemiyet merkezinde yapılacağı alâkadarana ilân olunur

NİŞANTAŞINDA

Leylî ve Neharî — Kız ve Erkek

Feyziye Lisesi

Memleketimizin bu en eski hususi müessesesi talim ve terbiye sahasındaki faaliyetine 17 Eylül 932 tarihinden itibaren başlamıştır. Talebe kayıt ve kabulüne devam edilmektedir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1057,500	Kilo peksimet (havası alınmış kutular dahilinde).	Pazarlıkla mübayaası 22 Teşrinievvel 1932 perşembe günü saat 14 de
587,500	" Et (pişmiş konserve olarak)	
587,500	" Sebze kutular dahilinde)	
5,875	" Kakao (" " ")	
47,000	" Reçel (kutular dahilinde) (" ")	

Deniz Kuvvetleri ihtiyacı için pazarlıkla mübayaa edilecek konservelerin mikdar ve cinsleri yukarda gösterilmiştir. Talip olanların teminat makbuzlarile münakasa gün ve saatinde Kasım paşa'da Deniz Levazım Satınalma Komisyonun müracaatları. (4955)

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Beşiktaş Abbasağa mahallesinin İhlamur caddesinde 15 numaralı dükkân derununda mevcut meyhanenin mobilye ve sairesi 25/9/932 tarihine müsadif pazar günü saat 14 te mahallinde bilmüzayede furuht edileceğinden taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları. (4935)

Muhterem Ankara halkına müjde

Senelerdenberi Türkiyede sattığı malların mükemmeliyeti ve nefaseti ve bilhassa fiatlarının ehveniyeti ile iştihar etmiş olan büyük

Ekselsior Fabrikası

Muhterem Ankara müşterilerine bir sühulet olmak üzere sonbahar mevsimi münasebetile ve yalnız bir ay müddetle

1 ilâ 31 teşrinievvel zarfında

Ankara'da Moda Pazarı Salonunda

bir satış sergisi küşat edecektir.

Erkek, kadın ve çocuklar için en son moda **Kostüm, Muşamba, Pardesü ve Paltoların** en müntahap çeşitlerini bulunduracağını arzeyler.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

		Saat
10000 metre Sargılık bez alenî münakasa	1 T. evvel 932	14 te
50000 metre Tülbent gaz	" " " "	14,30 da
5000 kilo Pamuk saf kapalı zarf	" " "	15 te
5 kalem Filim alenî münakasa	" " "	16 da

Ordu ihtiyacı için yukarıda cins ve mikdarı yazılı Sıhhiye malzemesi hizalarındaki tarih gün ve saatlerde ayrı ayrı dört şartnamede satın alınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna her gün ve iştirak için de muayyen saatlerinde komisyonda hazır bulunmaları. (60) (4637)

* * *

15000 Kilo Soğan) Bir şartnamede 5-10-932 çarşamba
19500 Kilo Patates) günü saat 10 da

110 Ton Kok kömürü) 5/10/932 çarşamba günü saat 10 da
7000 Kilo Bulgur) 5/10/932 çarşamba günü saat 11 de

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için yukarıda yazılı erzak ve mahrukat ve sebzeler ayrı ayrı üç şartnamede ve hizalarındaki tarih gün ve saatlerde alenî münakasa suretile satın alınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere hergün Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (68) (4807)

*

300 kilo gaz yağı
20 Ton arpa
10 " kuru ot)
10 " " ") ayrı ayrı

Harbiye mektebi ihtiyacı için yukarda yazılı dört kalem yem ve gaz yağı ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlıkları 22 Eylûl 932 perşembe günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlıklara iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (89) (4958)

* * *

Askerî Tıbbiye mektebinin çamaşırhane yemek kazanlarile kalorifer kazanları pazarlıkla tamir ettirilecektir: Pazarlığı 24-9-932 cumartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin izahat almak ve keşiflerini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vakitte Tophanede merkez kumandanlığında satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (76) (4906)

* * *

Topçu atış mektebi ihtiyacı için 4000 kilo mangal kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 24-9-932 cumartesi günü saat 10 da Tophanedeki merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır Taliplerin izahat almak için ve pazarlığa iştirak için de muayyen vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (78) (4908)

* * *

Ampul
Muhtelif 200 adet

Asker konağı ihtiyacı için muhtelif vatta Elektrik ampulü pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 24 Eylûl 932 cumartesi günü saat 10 da Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (79) (4909)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 2620 ve ayrıca bir şartnamede 2370 çeki odun iki şartnamede pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlıkları 21/9/932 çarşamba günü saat 15 te Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (82) (4912)

* * *

Maltepe lisesi ihtiyacı için 600 metre yastık kılıfı bezi ve 40 adet kaput imaliyesi pazarlıkla satın ve imal ettirilecektir. Pazarlığı 2 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 14,30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak üzere ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (85) (4924)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 30 bin kilo bulgurun münakasası 24 Eylûl 932 cumartesi günü saat 14 de talik edilmiştir. Taliplerin evsaf ve şeraiti anlamak üzere her gün ve tayin edilen saatte teminatlarile beraber Tophanede Merkez kumandanlığı santınalma komisyonuna müracaatları. (84) (4923)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 83000 ve 141340 kilo iki şartnamede kuru ot ve diğer bir şartnamede 106500 kilo saman pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlıkları 24 Eylûl 932 pazar günü saat 15 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (80) (4910)

Mülga İhracat Tesbit Komisyonundan:

İhracat tesbit komisyonuna beyanname vermiş olan ticarethanelerin bu malları 18 Eylûl 932 akşamına kadar satmış olduklarını mübeyyin vesaiki 21 Eylûl 932 çarşamba günü akşamına kadar İstanbul İhracat tesbit komisyonuna tevdi etmeleri lâzım geldiği, aksi takdirde beyannamelerinin hükümsüz olacağı ilân olunur. (4954)